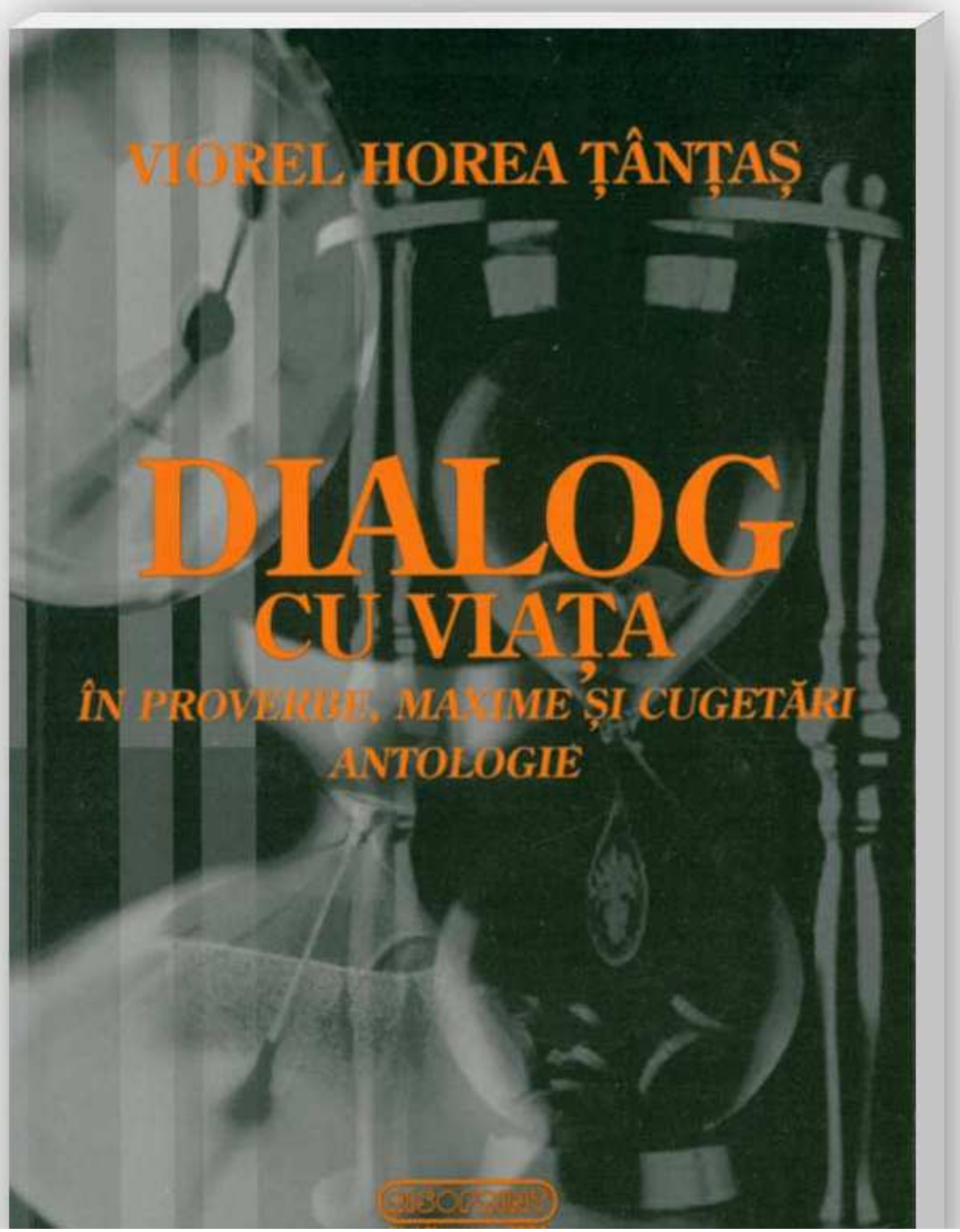

Viorel Horea Ţânţaş

DIALOG
CU VIAŢA

ÎN PROVERBE, MAXIME ŞI

CUGETĂRI - ANTOLOGIE -

Editura RISOPRINT Cluj-Napoca • 2004 © 2004 RISOPRINT

Ţoale drepturile rezervate autorului.

Editura RISOPRINT este acreditată de C.N.C.S.I.S. (Consiliul Naţional al Cercetării Ştiinţifice din învăţământul Superior).
Pagina web a CNCSIS: www.cncsis.ro

Toate drepturile rezervate. Tipărit în România. Nici o parte din această lucrare nu poate fi reprodusă sub nici o formă, prin nici un mijloc mecanic sau electronic, sau stocată într-o bază de date fără acordul în prealabil, în scris, al autonilui.

All rights reserved. Printed in Romania. No parts of this publication may be reproduced or distributed in any form or by any means, or stored

in a data base or retrieval system, without the ! prior permission of the author.

ŢÂNŢAŞ, VIOREL HOREA
DIALOG CU VIAŢA / Viorel Horea Ţânţaş - Cluj-Napoca; Risoprint, 2004
132 p.i'10,5 x 14,5 cm.

ISBN 973-656-074-0

821.135.1-53.2

Director: GHEORGHE POP Consilier editorial: NICOLAE OPREA Coperta: CR1STINA TĂMAŞ

_ Tiparul cxecutat la: —
S.C. ROPRINT S.R.L.

3400 Cluj-Napoca • Str. Horea nr. 82 Tel./Fax: 0264-432384 • roprintcluj@xnet.ro

4800 Baia Mare • Piața Revoluției nr. 5/1 Tel./Fax: 0262-212290 MOTTO

Avem un cod civil, un cod penal şi chiar un cod comercial - de ce nu am avea şi un cod etic? Eu l-aş constitui pe bază de proverbe, dacă aş fi un cercetător al Moralei.

CUPRINS

< uvftnt înainte al autorului ..... pag. 7

(AI'ITOLUL I - Importanța prestării unei munci
de utilitate socială pag.9

(AI'I TOLUL II - Importanța însuşirii unei profesiuni, a perfecționării profesionale şi a lărgirii orizontului informațional prin învățătură

a) Meserie profesiune ..... pag. 17
b) Carte ..... pag. 18
c) învățătură - ştiință ..... pag. 20

I AI'ITOLUL III - Valori ale demnității umane

a) Demnitate..... pag. 23
b) Patrie, patriotism ..... pag. 25
c) Democrație..... pag. 28
d) Libertate..... pag. 30

('AI'ITOLUL IV - Comportament social

a) Adevăr - Minciună ..... pag. 36

b) Familia .... pag. 40
c) Anturaj - prietenie ..... pag. 50
d) Calități - defecte ..... pag. 53
e) Sfaturi diverse ..... pag. 71

('AI'ITOLUL V-Necesitatea respectării legilor pag. 99

INDICE TEMATIC..... pag. 103
INDICE DE PERSONALITĂȚI .....pag. 117
IIIU1.IOGRAFIE ..... pag 129

Cuvânt înainte al autorului

Vă propun o carte utilă pentru toate vârstele.

Vă propun o carte utilă pentru elevi, studenți şi dascălii lor.

Vă propun o carte utilă pentru studiu şi dezbateri în închisorile lumii.

Vă propun o carte utilă în călătoriile dumneavoastră.

Vă propun o carte utilă care vă poate ajuta să căutați calea vieții într-o lume atât de agitată, debusolată, aflată într-o continuă degradare morală.

Cartea aceasta oferă o multitudine de răspunsuri oricui doreşte să poarte un dialog cu viața despre utilitatea muncii şi a învățăturii, despre demnitate, patrie, patriotism, democrație, libertate, adevăr, minciună, familie, anturaj, prietenie, calități, defecte, nevoia respectării legii, nevoia respectării normelor morale.

Dăruiți discipolilor, prietenilor şi duşmanilor dumneavoastră această carte dacă doriți schimbări pozitive în viețile lor.

Deschideți cu încredere această carte, dar mai presus de acest gest deschideți-vă ferestrele minții şi ale sufletului şi lăsați-vă scăldați în lumina caldă, binefăcătoare, dătătoare de viață adevărată, gândurilor ce răzbat din vremuri apuse către noi, luminându-ne calea.

Mulțumesc Editurii RISOPRINT pentru că a înțeles nevoia demersului nostru spre o lume mai curată din punct de vedere moral, publicând această antologie într-o vreme când majoritatea editurilor aflate într-o goană nebună după bani, se întrec să ofere cititorului cărți şi publicații care îndeamnă omul la degradare morală.

Mulțumesc celor care s-au alăturat demersului nostru, susținând cu multă bunăvoință prin diferite modalități publicarea acestei antologii.

CAPITOLUL I

Importanţa prestării unei munci de utilitate socială.

"Munca depărtează de la noi trei rele mari: plictiseala, viciul şi lipsa".
VOLTAIRE

I Lipsa de ocupație favorizează toate viciile.
Proverb arab

' Cine munceşte din greu, va cina cu plăcere.
Proverb chinez

l întâi munca şi apoi odihna.

I Mai bine dacă muncim alături de cei vrednici şi cinstiți decât să
petrecem cu cei ce ne pot duce la pieire. '. M unea cinstită are o față fermecătoare. (i, I .eneşii găsesc întotdeauna scuze. / l'ără treabă, depravare.
Proverbe engleze

K Oamenii care nu vor să facă absolut nimic, nu progresează nimic ;i nu sunt buni de nimic. '». Trebuie să semeni ca să culegi. 1(1.Munca n-a dezonorat niciodată pe nimeni. I I Cine iubeşte munca ajunge la cinstire. I .'.Munca e libertatea.

I l Marea formulă modernă este: muncă, muncă şi iar muncă. I <\.('ine vrea să mănânce trebuie să muncească. I VNefăcând nimic, faci datorii.
Proverbe franceze

I r> Hărnicia e cea mai bună loterie. Loteria la care toate numerele mint câştigătoare.

17.Sudoarea muncii pe mână merită mai multă cinste, decât un inel de aur pe deget.
18,Omul cinsteşte locul, nu locul pe om.
10
Proverbe germane

19. Cine se ruşinează de muncă, să-i fie ruşine să şi mănânce.
20. Cine munceşte greşeşte, cine nu munceşte greşeşte şi mai vîrtos.

Proverbe italiene 21 .Inactivitatea îi învață pe oameni să se poarte urât...

Proverbe latine

22. Dacă ai suit munca în pat, doarme şi câştigul.

Proverb maghiar

23. Aurul în foc îl cunoşti, iar omul în muncă. 24,Omul îl judeci după roade.

Proverbe persane

25 .Munca e brățară de aur. 26.0mul muncitor, ca un pom roditor.
27.Munca ne scapă de trei mari rele: de urât, de fapte rele, de nevoie. 28 .Cine nu face nimic, învață să facă rău.
29. Foamea se uită la poarta omului muncitor şi nu îndrăzneşte să intre.
30. Cine munceşte, Hrană agoniseşte.
31. Munca e blagoslovită, Când te ții de ea ai pită.
32,Omul harnic, muncitor. De pâine nu duce dor.
33. Mare ruşine să-ți fie ție, altul a te hrăni, când tu poți munci.
34. De lene ajungi golan, Prin purtare grosolan.
35,Orice nu e bun, din lene s-a născut. 36.Lucrul lungeşte viața, iar lenea o scurtează. 37.Sărăcia e recompensa lenei. 38.Leneşul e frate cu cerşetorul.

W.lenevia e sora bună cu sărăcia; cînd te apucă una te ține întotdeauna şi cealaltă.
•10. Lenea e la om ca şi rugina la fier.
•II Nici un lucru fără muncă nu are vreun gust că, cu cât mai mult munceşti, cu atât acel lucru mai mult îl iubeşti.
■1.' Munca cu silință preface orice ființă.
I (Viața fără muncă la răutăți te aruncă. Vezi să nu o pățI.

■14.Virtutea se dobândeşte cu muncă, cu strădania, cu chinurile cele mai grele, şi-apoi te-nveseleşti de ea.
4 5. Vremea muncii să n-o pierzi la băutură şi jocuri, ca nu cumva să ajungi pe alocuri.

Proverbe româneşti

4(>.Trândavul e întotdeauna sărac.

Proverb spaniol

47.Un om harnic nu moare în lumea asta, oricît ar fi de rea.

Agârbiceanu

4K.Nu se poate ajunge fericit fără trudă.

Asadi Tusi

4").Omul îşi dobândeşte rangul prin truda lui.

Bachtyar-Name

"¡0. Munca puțină dă mult amor propriu, în timp ce multă muncă trezeşte o nețărmurită modestie.

Balzac

51 .Trândăvia este mama tuturor viciilor.

Cato cel Bătrân

V.'.Dacă-n fața casei sale face orice om, curat, peste-un ceas ar fi tot satul ca oglinda măturat.
*i Î.Fiecare se gândeşte cum să-şi facă datoria, dar acel ce-o face bine, doar el, află bucuria.
S4.Cel ce-şi face datoria numai pentru că-i silit încă n-a ajuns să aibă cugetul desăvârşit; numai cel care şi-o face fericit şi bucuros dovedeşte-un cuget mare, înțelept şi luminos.

Viorel Horea Țânțaş

17.Sudoarea muncii pe mână merită mai multă cinste decât un inel de aur pe deget.
18-Omul cinsteşte locul, nu locul pe om.

Proverbe germane

19. Cine se ruşinează de muncă, să-i fie ruşine să şi mănânce.
20. Cine munceşte greşeşte, cine nu munceşte greşeşte şi mai vîrtos.

Proverbe italiene 21.Inactivitatea îi învață pe oameni să se poarte urât...

Proverbe latine

10 22.Dacă ai suit munca în pat, doarme şi câştigul.

Proverb maghiar

23 .Aurul în foc îl cunoşti, iar omul în muncă. 24,Omul îl judeci după roade.

Proverbe persane

25.Munca e brățară de aur. 26.0mul muncitor, ca un pom roditor.

27. Munca ne scapă de trei mari rele: de urât, de fapte rele, de nevoie.

28. Cine nu face nimic, învață să facă rău.

29. Foamea se uită la poarta omului muncitor şi nu îndrăzneşte să intre.

30. Cine munceşte, Hrană agoniseşte.

31. Munca e blagoslovită, Când te ții de ea ai pită.

32,Omul harnic, muncitor, De pâine nu duce dor.

33. Mare ruşine să-ți fie ție, altul a te hrăni, când tu poți munci.

34. De lene ajungi golan, Prin purtare grosolan.

35,Orice nu e bun, din lene s-a născut. 36.Lucrul lungeşte viața, iar lenea o scurtează. 37.Sărăcia e recompensa lenei. 38.Leneşul e frate cu cerşetorul.

l'J.lenevia e sora bună cu sărăcia; cînd te apucă una te ține întotdeauna şi cealaltă.

•10.1 x-nea e la om ca şi rugina la fier.

■II Nici un lucru fără muncă nu are vreun gust că, cu cât mai mult munceşti, cu atât acel lucru mai mult îl iubeşti.

11 Munca cu silință preface orice ființă.

■I (Viața fără muncă la răutăți te aruncă. Vezi să nu o păți.

I I Virtutea se dobândeşte cu muncă, cu strădania, cu chinurile cele mai grele, şi-apoi te-nveseleşti de ea.

•IV Vremea muncii să n-o pierzi la băutură şi jocuri, ca nu cumva să ¡ijungi pe alocuri.

Proverbe româneşti

Ui Trândavul e întotdeauna sărac.

Proverb spaniol

I / lin om harnic nu moare în lumea asta, oricît ar fi de rea.

Agârbiceanu

IH Nu se poate ajunge fericit fără trudă.

Asadi Tuşi

T» Omul îşi dobândeşte rangul prin truda lui.

Bachtyar-Name

Ml.Munca puțină dă mult amor propriu, în timp ce multă muncă trezeşte o nețărmurită modestie.

Balzac

• I Trândăvia este mama tuturor viciilor.

Cato cel Bătrân

•' I)acă-n fața casei sale face orice om, curat, peste-un ceas ar fi tot satul ca oglinda măturat, l l iecare se gândeşte cum să-şi facă datoria, dar acel ce-o face bine, doar el, află bucuria.

vf('el ce-şi face datoria numai pentru că-i silit încă n-a ajuns să aibă cugetul desăvârşit; numai cel care şi-o face fericit şi bucuros ilovcdeşte-un cuget mare, înțelept şi luminos.

55,Omul harnic nu se-apucă de cinci fapte dintr-o dată ci de una,
dar n-o lasă pâif n-o vede-ncununată.

56. Plugu-i pasărea ce cântă primăvara mai frumos- după el întreaga lume strânge pâine şi folos.

57. Dacă stai şi leneveşti în curând ai să cerşeşti; de eşti harnic şi munceşti dăruind te-mbogățeşti.

58. Nu-i nimic mai ruşinos ca un leneş sănătos; nu-i nimic mai vinovat ca un tânăr delăsat.

59.Să iubeşti cu bucurie munca din copilărie: leneşul din tinerețe va cerşi la bătrânețe.

60. Nu-ți da lenei niciodată trupul că te ruinezi, nu-ți da poftei rele viața, că de cazi te şi-ntinezi.

61. Munceşte orişicând, lucrează, nu sta, că dacă nu munceşti satan găseşte el de lucru să-ți dea atunci când leneveşti.

62. Bucuria-i nu a celor care ştiu frumos vorbi,
ci-i a celor care-n viață ştiu frumos şi mult munci.

63. Fii voios, muncind, şi-arată-ți bucuria că trăieşti: nu ştii ce nenorocire e să nu poți să munceşti.

64. Dacă-i uneori grea munca, tu să ştii iubitul meu că a nu munci nimica e de mii de ori mai greu.

65. E primejdioasă munca, uneori şi-anevoioasă? Lenea însă totdeauna este mai primejdioasă!

66. Munca, noi cu rugăciunea vrem să ne-o unim la plug, căci numai când sunt unite le dă Dumnezeii /.Munca fără rugăciune-i ca ogorul sămănat peste care nu mai plouă: sterp rămâne, şi uscat; rugăciunea fără muncă este ca al ploii har peste glii nesămănate: fără roadă-i şi-n zadar.

(iK.Nu fi leneş - totdeauna fă ceva dacă trăieşti: le-osândeşte chiar şi pâinea ce-o mănânci, de nu munceşti.

(■'M«nea-i nu numai ruşine, ci-i şi furt, căci se hrăneşte ilintr-o pâine pentru care ea n-asudă, nici nici trudeşte.
70 Totdeauna numai munca şi credința au putut l<irui în omul harnic teama de necunoscut frica lipsei şi ndoiala, ce cu chinul lor cumplit vor munci întotdeauna pe cel leneş şi zgârcit.
/1 Munca liberă-i lumina ce te face fericiții psa ei într-o viață e de neînlocuit.
/','. Munca e mijlocul sigur cel mai bun de ajutor de oriunde, spre oriunde, la-ndemâna tuturor.
/1 ('alea cea mai scurtă către- ndestulare i-ste-n hărnicie şi în cumpătare.
/•I I lărnicia-ntotdeauna află ceva să lucreze, n imdăvia-ntotdeauna află unde să se-aşeze.

Dorz

/' Trândăvia duce la boală, la viţiu şi la degradare.
/(i l^nea naşte viţiul şi îmboldeşte adesea la crimă.

P. Doumer

/ /.Munca e comoara oamenilor.

Esop

IH Munca e părintele gloriei şi al fericirii.

Euripide

/') Temeiul unui stat e munca şi nu legile.

(A1MTOLUL **II**

Importanța însuşirii unei profesiuni, şi a perfecționării profesionale şi a lărgirii orizontului informațional prin învățătură.

> ***"Un popor care ar rămâne statornic in cunoştințele sale, ar fi un popor al cărui viitor este compromis. Existența lui s-ar periclita in tot momentul întocmai ca reputațiunea de învățat a unui om, care nu ar urma progresul descoperirilor şi ideilor umanității".***
>
> ***I.Ghica***

ii) MESERIE - PROFESIUNE

116. Meseria este cea mai bună armă împotriva sărăciei.

Proverb arab

117. Cine are meserie are venit.

IIH.Nu este meserie atât de neînsemnată care să nu-şi hrănească meseriaşul.

Proverbe franceze

I l9.Meseriaşii buni pun mâna, cei leneşi fluieră.

Proverb german

120. Un bun meseriaş nu duce lipsă de lucru.

Proverb italian

121. Bunurile au valoarea lor, dar meseria e mai folositoare; dacă bunurile dispar, rămâne meseria.

122. Cine învaţă meserie, întâlneşte rar sărăcia.

Proverbe latine

123,Omul fără meserie e ca omul fără rod.

Proverb persan

124. Meşterul se cunoaşte la lucru.

125. Mâna meşteşugarului e suflată cu aur.

126. Meşteşugarul e întotdeauna cu banul în pungă.

127. Decât un cărturar prost, mai bine un muncitor bun.

128. După unelte se cunoaşte meşterul.

129. Lucrarea-l laudă pe meşter.

Proverbe româneşti

130. Meseria nu cere de băut şi de mâncare, dar aduce pâine.

Proverb rusesc

131. Dac-ar cheltui mulţi oameni ca să-nveţe-o meserie doar puţin din truda care-o pun spre înşelătorie şi spre-a învăţa atâtea lucruri rele şi stricate- multe case-ar fi frumoase, multe feţe-ar fi curate i-ar fi plină lumea asta de frumuseţi şi de palate.

Dorz

132. Piscurile cele înalte pot fi cucerite de către orice om în primul rând pe tărâmul profesiei sale.

Kuhn

133.0mul care întinde mâna la tinereţe la meşteşug, nu va întinde mâna la bătrâneţe la cerut.

Moise

134. Nu înveţi meseria de olar pe un ulcior de vin. (Beţivii nu învaţă bine meseria)

b) CARTE

135. Nu e vorba să citeşti mult, ci să citeşti cu folos.

Proverb grecesc

136. E mai bună o carte instructivă decât una frumoasă.

Proverb italian

I I / I >c-schide cartea, ca să înveți ce-au gândit alții.

Proverb latin

i m ('nrtca nu aduce numai leac la suflet, dar şi vindecă de lene şi
Inşitatc.

Arghezi

I l'K) carte bună e aceea care ne cultivă spiritul sau ne inspiră i iilimente frumoase. Aceea pe care când o citim, ne simțim mai luminați sau mai buni.

Aslan

140.1 artea este tovarăşul care nu te copleşeşte cu laude, e un prieten i arc nu te ademeneşte, partener care nu te plictiseşte... este prietenul care nu vrea să obțină ceva de la tine linguşindu-te, care nu umblă să te viclenească sau să te mintă, voind să te înşele.

Djahiz

I '11.('ine nu-şi vorbeşte bine meseria care-o face este semn că n-o cunoaşte îi mai bine lese-o-n pace.

Dorz

M.'.Cartea-i mai scumpă decât o comoară.

Ferdousi

143 .în singurătate, cartea e cel mai bun prieten; cartea e făclia luminoasă a cunoaşterii.

Giami

144.Alegerea cărților, ca şi alegerea prietenilor, e o datorie însemnată. Suntem tot atât de răspunzători de ce citim, cât suntem de cele ce facem.

Lubbock

14 5.Cărțile pe care le vezi că strică obiceiurile şi năravurile cele bune şi sunt spurcate şi fără ruşine, să nu le iei în mână, în locul acestora citeşte altele din care poți să înveți ceva bun.

Micu

146.Sunt două feluri de cărți: cărți de citit care pe om îl deşteaptă şi cărți care pe om îl sărăcesc.

Moise

147.Cine ştie carte are patru ochi.

A. Pann

c) ÎNVĂȚĂTURĂ - STIINTĂ

148. Neştiutorul de carte, la fel ca orbul pe drum.

Proverb arab

149. Nu e satisfacție mai mare decât aceea de a învăța şi o cauză mai onorabilă ca aceea de a-ți învăța copiii.

150. Neştiința e noaptea spiritului, şi această noapte nu are nici lumină nici stele.

Proverbe chineze

151. Pentrua învăța nu este nimeni prea tânăr sau prea bătrân.

Proverb german

152. Neştiința dă naştere la înfumurare, iar ştiința la modestie.

Proverb grecesc

153. Nu învățăm pentru şcoală ci pentru viață.

154. Toată viața trebuie să înveți cum să trăieşti.

Proverbe latine

155. Nu haina omului, ci ştiința lui să te uimească.

Proverb mongol

156. Ai carte, ai parte.

157. învățătura bună fără moravuri bune, ca o floare frumoasă fără nici un miros.

158. Şcoalaface omul om şi altoiul pomul pom.

159. La o mână de învățătură se cere un car de purtare bună.

Proverbe româneşti

160. Rădăcinile învățăturii sunt amare, dar fructele ei sunt dulci.

Proverb rusescIM I i jța învățăturii a fost stabilită la începutul lumii; prin învăță- iiii î cel slab îl biruie pe cel puternic.

Abu Sokur Balkhi

l f. ■ I vştcptăciunea nu ți-o dau anii, ci educația şi învățătura.

Cehov

IM S a spus că nimic nu e mai absurd, decât a învăța şi a şti multe I fu ă să aducă vreun folos.

J. Comenius

I <i4.(VI ce a dobândit lumina cunoştinței de frumos .1 nvățat ceea ce-n lume este cel mai prețios.
I f>">.C'ei ce recunosc lumina şi din lucruri şi din ființe
;iu ajuns pe treapta celei mai înalte cunoştințe.
Uifi.Zici că-i fericit acela ce cunoaşte multe azi? I)ar aceasta e unită deseori cu mult necaz!
I Ci7 Celui ce cunoaşte multe tot atâtea i se cer şi de cei ce-1 văd din lume şi de cei ce-1 văd din cer.
UiK.Mulți ştiu astăzi să citească, dar puțini să adâncească; dacă n-adânceşti trăind în zadar orbeşti citind!
I ii').Cine vrea să ştie multe trebuie-a dormi puțin: cunoştințele cu muncă, nu cu lenevie vin.
I /((.Cunoştința fără fapte nu dă roade, chiar de-i bună; roditoare-i doar când umblă cu iubirea împreună.
171 .Dacă-n fiecare țară ar fi doar un înțelept, el ar fi de-ajuns să-nvețe țara-ntreagă ce e drept.
172.Buna-nvățătură care numai în urechi rămâne
este ca flămândul care numa-n vis mănâncă pâine.

Dorz

173.Hrana învățăturii face să crească mintea la fel de repede cum mâncarea face să crească trupul.
174.1nstrucția nu are scopul să facă avocați, preoți, soldați, ci oameni.

Lubbock

175. Câştigul învățăturii noastre este să fii bun şi mai cuminte.

De Montaigne

176. Ți-e ruşine să înveți? Nu ți-e ruşine de această ruşine?
177. Ți-e ruşine de neştiința ta? Atunci de ce ți-e ruşine să înveți?

Naser Khosrou

178. Şcoala e factorul cel mai important al educației unui popor, spre activitatea ordonată. Prin această activitate, cultura unui popor se intensifică.

Petrescu (M'ITOLUL III

V; 11 < iri ale demnității umane

■n DEMNITATE

l /') .Sa n-ajungi un linguşitor nesuferit, căci linguşitorul se face de
rin.

Abu Sokur Balkhi

1 HO Nu i viață aceea care e lipsită de demnitate.

Casanova

IHI 1 >cmnitatea omului constă în a fi erou, iar eroul, ca şi Prometeu, întâmpină rezistențe.

III.[1] Popoarele care aruncă cu pietre în câini, stau jos pe scara umanității.

Călinescu

IH I Dacă anumite laude ți se par prea mari, socoteşte-le linguşiri.

Democrit

IK4. Bşti om demn
când orice faptă eşti atent s-o faci aşa
ca ceva să fie-n lume mai frumos şi bun prin ea.

Dorz

IH'> Dobândirea demnității se săvârşeşte pe calea îndurării trudei, iar păstrarea renumelui pe calea stăruinței spre fapte înalte.

Ghambus Name

IM6.Sentimentul onoarei face pe om să-şi conserve în toate împrejurările, în toate locurile şi în orice timp demnitatea sa personală, bucurându-se întotdeauna de stima şi considerația tuturor.

Jiteanu

187.A te mulțumi cu un os, întocmai ca jivina e mai bine decât să fi linge-blide la oameni mârşavi.

188. Cu adevărat e mai bine să mănânci pâinea ta decât să te mânjeşt cu terciul de orez al oamenilor de nimic.

Khayyart

189. Dacă ți-ai cucerit o dată epitetele: modest, bun, corect, cuminte, voios, inimos, bagă de seamă să nu te faci vrednic de calificării! contrare şi dacă o fi să pierzi numele acestea vreodată caută de ți le recapătă iarăşi fără întârziere.

Marc Aurelii

190. Emai bine să dai o bucată de pâine de la masa ta decât să mănânci halva de la masa nemernicilor.

191-Fii cu luare aminte şi n-ajunge câinele nimănui pentru (o bucată de) pâine, nu fi pisica celui care stă la masă. Asemeni făcliei hrăneşte-te cu ce-ai dobândit din truda mâinilor tale.

Nezami

192.Nu fi linguşitor şi nu fi obraznic în orice loc te-ai găsi din pricina dragostei față de pântecele tău.

Papirus Insinger

193.Oțelul şi prazul dobândite prin truda mâinilor tale sunt mai de preț decât pâinea şi mielul fript la mai marele peste sat.

194.Nu-ți încovoia spinarea, asemeni cercului în fața oricărui netrebnic; asemeni porților, nu primi pe orice mişel.

195,Omul cumpătat nu e linguşitor; linguşitoare e pisica şi asta din pricina lăcomiei ei.

Sana'i

196.Idealul moral cel mai înalt pentru care luptăm este să rămânem în armonie cu lumea fizică, acee« care ne asigură fericirea, fără să rupem cu lumea morală, aceea care ne stabileşte demnitatea.

Fr. Schiller

■ I I A I"K11 — PATRIOTISM

"Munca cinstită, viața curată, iubirea de semeni, ■■■■plinirea datoriilor pe care Ie avem - adică faptele - acestea iiiM'iuiină patriotism şi nu vorbe deşarte."

Sadoveanu

" A fi patriot nu e un merit, e o datorie. Numai cine nu .ocoteşte iubirea de țară drept o datorie e în stare să se laude «•ii ea."

Topârceanu

l / Aparții patriei tale la fel ca mamei tale.

Proverb armean

l'iH liii buni sunt luminile neamului.

Proverb bengalez

Cel ce numai la al său interes se opreşte, iar în folos obştesc nicicum mai gândeşte, cumplit om se socoteşte.

,'1)0.Neunire în țară, O face să piară.

Proverbe româneşti

.'01 Curajul se vede în apărarea patriei.

Proverb turcesc

02.înțeleptul a zis: DRAGOSTEA şi CINSTEA sunt temeliile țării.

Abu Sokur Balkhi

.'() (Limba este tezaurul cel mai preţios pe care-1 moştencsc copiii de l.i părinţi, depozitul cel mai sacru lăsat de generaţiile trecute şi care merită de a fi păstrate cu sfinţenie de generaţiile ce-1 primesc.

Alecsandri

¿04....Firea ne-a aşezat într-o patrie ca împreună să asudăm cultivând-o, împreună să gustăm dulceaţa fructelor ei.

Avram Iancu205.Iubirea de patrie începe din familie.

206.Mai există o onoare, care poate fi pusă printre cele mai mari şi care se întâlneşte rareori, anume cea a oamenilor care se expun morţii şi primejdiilor pentru binele patriei lor...

Fr. Bacon

207.0 naţiune trebuie să facă sacrificii pentru interesele generale, să iubească limba, literatura, istoria sa, gloria sa, neatârnarea sa, să onoreze trecutul, să lucreze pentru viitor.

Bolintineanu

208. Naţiunea este o familie mai mare.

209. Patriot nu e acela ce priveşte spre trecut, ci omul care, respectând trecutul, înlesneşte creşterea viitorului.

Călinescu

210.Dorinţa de-a contribui la prosperitatea generală trebuie să fie o necesitate a sufletului, o condiţie a fericirii personale.

Cehov

211. Cel mai preţios capital al unei naţiuni îl constituie calităţile morale ale poporului.

212. Acela care îşi apără ţara, chiar când îl aşteaptă ura, moartea, pedeapsa, acela trebuie socotit într-adevăr om.

Cicero

213. Eroismul este arta de a sluji neamul prin sacrificarea ta.

Crainic

214,Orice bun cetăţean are datoria de a se ocupa de viitorul patriei sale.

Eminescu

215.Oricât ai fi de tânăr nu te abate de la drumul înţelepciunii, măreţiei şi bunei cuviinţe, ca ţara să nu aibă de suferit de pe urma ta.

Ghabus Name

216.Când omul nu se gândeşte la folosul Patriei nici ea nu are datorie . pentru el.

D. Golescu

i i ii ii r om trebuie în calitatea sa de cetăţean să contribuie din i' mir |iulcrile la fericirea compatrioţilor săi.

Helvetius

i i ii ii iiic arc dreptul să fie mândru de strămoşii săi dacă e în stare

¡1 .1 îndeplinească datoria de a-i imita. **I I** Valoarea unui om se prețuieşte în ce lasă după dânsul ca un ulmis la viața neamului său.

0 | .un noastră suntem noi toți, noi toți şi ceva mai mult: toată i ilnria teribilă de la cei care au întemeiat-o.

Iorga

M- rspectă patria oricărui om dar pe a ta iubeşte-o !

Keller

' * Aşadar concetățenii mei, nu întrebați ce poate face țara voastră

1 »-iitru voi- întrebați ce puteți face voi pentru țara voastră.

F.Kennedy

"11) i agostea de patrie este cea dintâi virtute a omului civilizat.

Napoleon I Bonaparte I l'ntria mea este lumea şi religia mea este să fac bine.

Th. Paine

• 1 .i lot ce-ți stă în putință să fii un cetățean folositor societății şi I convingi şi pe alții să facă la fel. După aceasta lasă lucrurile să meargă înainte.

Platon

'(• I)cspre dragostea de patrie nu pălăvrăgi.

Rumi

' / Aslupați-vă urechile la glasul falşilor patrioți. Astfel țara va fi ■căpătă de trădători şi călăi.

Al. Russo

: . țara nu se serveşte cu declarații de dragoste ci numai cu muncă < uistită şi, la nevoie, cu jertfa. Nu înseamnă ură împotriva altor neamuri, ci datorie către neamul nostru; nu înseamnă pretenție că ■untem cel mai vrednic popor din lume , ci îndemnul să devenim un popor vrednic şi conştient.

Munca cinstită, viața curată, iubirea de semeni, împliniri datoriilor pe care le avem - adică faptele - acestea înseamr patriotism şi nu vorbe deşarte.

Când întreg poporul se ridică să-şi facă datoria, nu-1 poate bin nimeni.

Sadoveani

Omul cel mai fericit este acela care munceşte. Familia cea ma fericită este aceea a cărei membri îşi întrebuinţează timpul în moi folositor. Naţiunea cea mai fericită este aceea în care sunt cât ma puţini care nu muncesc. Omenirea s-ar bucura de toată fericirea li care poate pretinde dacă nu ar exista trândavi...

Saint Simoi

Fiecare om va fi cu atât mai fericit cu cât va înţelege mai bin(scopul omenirii care constă în a jertfi viaţa pentru fericirei celorlalţi.

Toisto

Toată albina îşi apără căscioara cu acele şi cu veninul său.

Urechi

234,Oricine, chiar omul cel mai modest, poate aduce contribuţie li înălţarea şi perfecţionarea mediului său apropiat, a ţării sale.

Viam

235.Suntem datori să ne jertfim pentru patria noastră.

Vladimirescu

236. Se ştie că binele obştesc trebuie să treacă înaintea oricărui interes particular.

Voltain

c) <u>DEMOCRAŢIE</u>

237.Sărăcia într-un stat democrat este tot atât de preferată pretinse fericiri a despotismului, pe cât e libertatea robiei.

Democri

I Jn slăpân fără dreptate este un tâlhar tiranii de cei siliţi s-asculte de-acest fiu al lui satan.

i'M .nul domnesc răzbunătorii, multe vieţi se nimicesc; i .lud sc-nalţă bunătatea multe inimi înfloresc.

Dorz

[1] UI Adevăratul leac pentru bolile democraţiei este şi mai multă democraţie.

K. La Follette

IIIiemocraţia se bazează pe convingerea că există posibilităţi i xlraordinare în oamenii obişnuiţi.

H. Fosdick

ICare cârmuire este cea mai dreaptă ? Aceea care ne învaţă să ne conducem singuri.

Goethe

11 Nici unul din drepturile poporului nu trebuie a fi înstrăinat unei castei unei familii sau unui individ.

H. Rădulescu

.'14, Democrat înseamnă cineva care vrea să-şi înalțe poporul pe umerii săi, nu cineva care vrea să se înalțe el pe umerii poporului.

Iorga

MV.Să avem convingerea că dreptatea face puterea şi cu această credință să ne facem datoria până la capăt, aşa cum o înțelegem.

'46.Nu aş vrea să fiu sclav, deci nu aş vrea să fiu stăpân de sclavi. Aceasta este ideea mea despre democrație.

17.Dacă nici sclavia nu e rea, atunci nimic nu e rău.

Lincoln

.'18.Democrația, oricare ar fi părerea ei despre oameni, doreşte binele oamenilor.Doreşte să-i înalțe, să-i învețe să gândească şi să-i elibereze.

Th. Mann

.'49.1nsuccesele finale ale dictaturii costă umanitatea mult mai mult decât insuccesele temporare ale democrației. A guverna înseamnă a menține balanța justiției egală pentru toți.

F. Roosevelt

250. Ecu neputință ca într-un stat liber autoritatea publică să se lipsească de adevăratul consimțământ al cetățenilor pe care-i guvernează.

L. G. De Stael

251. Tirania este o mască a nedreptății.

Tagore

252. Civilizația democrației - iată o constantă a progresului.

253. Democrația culturii şi cultura democrației sunt complementare.

254. Democrația se măsoară prin gradele libertății, iar acestea îi conferă ei vitalitatea.

Voiculescu

255. Cred în democrație pentru că eliberează energiile fiecărui om.

Wilson

d) <u>LIBERTATE</u>

257.1ndiferent unde ar zbura pasărea din colivie pretutindeni i se va părea răi.

Proverb persan

258.0mul începe să trăiască după ce îşi capătă libertatea.

Proverb turcesc

259. Niciodată şi nici într-un loc libertatea nu s-a putut întemeia prin călcarea dreptății şi prin cârmuirea groazei. Libertatea nu se ține şi nu se întemeiază prin tiranie, ci numai prin libertate.

Băicescu

260. Nu cred că există împlinire mai mare decât aceea de a-i ajuta pe oameni să se exprime, să fie liberi.

Blandiana

261.0 națiune nu cade niciodată în robie cât ea are sentimentul libertății. Nu permite a fi despuiată de dreptate cât ea are sentimentul dreptății.

Boliutineanu

l i i. A nu eşti liber n-ai chef de nimic. [1] I ilicrtatea e un bun de neprețuit, deşi uneori nu ne dăm seama de

■li

>■ i ..iiiAlatea şi libertatea sunt bunuri de neprețuit. >• llucurându-se de libertate, omul nu trebuie să creadă că e slobod i Iacă tot ce vrea, căci devine propriu-i sclav dacă, în acțiunile iii-, sc lasă pradă înflăcăratelor patimi

Casanova

'<•(> I In caracter care nu e liber, nu trăieşte. <i / < 'rcația este de fapt un act de libertate.

'(>ll Odată cu libertatea spiritului se produce şi o rectificare a liupului, până atunci contorsionat de mizerie şi umilințe.

Călinescu

ii') în libertate şi în acordul libertății cu națiunea şi dreptatea găsim |ie omul adevărat. Omul nu e o persoană decât numai pentru că e o I iință liberă şi luminată de rațiune.

Cousin

J/( ) Nu poate fi nenorocire mai mare pentru oamenii liberi decât pierderea libertății cuvântului.

Demostene

' /1 Apărați cu înverşunare libertatea; respectați libertatea altuia.

P.Doumer

) I: I ibertatea constă în a voi ca lucrurile să se întâmple nu cum vrei Iu, ci cum e drept să se întâmple.

Epictet

' /1. Nu există libertate adevărată fără democrație.

Garson

1 M.Libertatea ! Frumos cuvânt pentru cine-1 înțelege bine ! Ce libertate vreți ? Ce e libertatea celui mai liber ? Să faci cum e bine.Goethe275.Sunt liber când sunt cu mine însumi... după cum greutate formează substanța materiei, tot aşa libertatea este substanț spiritului.

W. G. Hege

276. Poporul liber este curajos, deschis, uman, loial.

Helvetiu

277. Libertatea este facultatea de a face pentru fericirea proprie tot c nu strică fericirii asociaților.

H. D. Holbacl

278. Puteți îngrămădi munți de mâncare şi mări de băuturi, fâr libertate de gândire omenirea nu va fi decât o turmă ghiftuită foarte puțin interesată.

Ibrăileam

279,Omul liber este acela care n-are nevoie să spună nici-o minciună

Iorg

280.Ceea ce este lumina pentru ochi - aerul pentru plămâni - ceea c este dragostea pentru inimă, libertatea este pentru sufletul omului.

R. Ingersol

281. Libertatea nu înseamnă trândăvie, ci o folosire liberă a timpului alegerea muncii şi a exercițiului; a fi liber într-un cuvânt, ni înseamnă să nu faci nimic, ci a fi tu însuți arbitrul a ceea ce fac sau a ceea ce nu faci.

La Bruyer

282. Libertatea este un element necesar oricărei societăți bini orânduite, fiindcă fără ea nu se poate vorbi de moral, nici d< responsabilitate.

Littr

283. Un popor care nu are libertate interioară, nu merită pe cea di afară.

Th. Mani

i >.ii .1 o națiune ține la ceva mai mult decât la libertate îşi va | n r i de libertatea.

W. Maugham

i Irrt libertate nu există morală, fiindcă neexistând libera alegere mtie bine şi rău, între dăruirea pentru progresul comun şi spiritul I'[1] 'ist, nu poate exista nici responsabilitate. Fără libertate nu este l'".ibilă adevărata societate.

[1'] I .ibertatea vă conferă facultatea de a alege între bine şi rău, adică mire datorie şi egoism. Educația este însă aceea care vă învață să Imcți alegerea.

Mazzini

i ' I ibertatea este temelia tuturor principiilor morale.

C. Meyer

'HH I ibertatea este dreptul de a face tot ceea ce legile permit.

Ch. Montesquieu M ihertatea trebuie judecată după libertatea celor mai de jos.

Nchru

"J0,Odată salvată libertatea, vai de cei ce nu ştiu cum să se
Inlosească de ea.

Pavese

"Jl.l .ibertatea are limitele pe care i le impune justiția.

Renard

')} I ibertatea este mai ales forța de-a înlătura înrâurirea altora, de-a înlătura interesul şi instinctul şi de a întrebuința inteligența ta •■ingur, în chip nobil.

Sadoveanu

."M Noi însă nu căutăm nici puterea nici bogăția, cărora li se datoresc toate războaiele şi rivalitățile dintre oameni, ci libertatea, pe care nici un om ales n-o pierde decât o dată în viață.

Sallustius

'<4.întrebi ce e libertatea ? A nu fi sclavul nici unui lucru, nici unei necesități, nici unei întâmplări, a cobori soarta până la tine.

SenecaLibertatea înseamnă responsabilitate.

B.Shaw

295. Am căpătat astăzi dreptul de comunicare între noi, adică dreptul de a nu minți, dreptul de a fi sinceri pe care înainte nu-1 avean nici măcar între părinți şi copii. Libertatea are deci şi acest fond atât de intim şi atât de simplu.

Vittorini

296. Conştiința apropie omul de libertate.

297. Libertatea vine când munca te atrage, nu când te trage.

298. Libertatea nu are numai valoare de întrebuințare, ci şi valoare de înălțare.

299. Libertatea are nevoie de vocabularul omeniei, nu al constituțiilor.

300. Libertatea unora nu se clădeşte pe a altora.
301. Libertatea şi dreptatea sunt complementare.
302. Libertatea se clădeşte şi pe ştiință şi pe conştiință.
303. Drumul spre libertate e drumul spre adevăr.
304. Libertatea apare după dealul progresului şi în aceeaşi măsură îl şi luminează.
305. Supremul gest de libertate; cântul păsărilor în crâng.
306. Zdruncinarea libertății semnifică zdruncinarea omeniei.

Voiculescu

307. Doar libertatea este în stare să cunoască adevărul şi să-1 rostească.
308. Ce înseamnă în definitiv, a fi liber ? înseamna a raționa corect, a cunoaşte drepturile omului şi cunoscându-le a le apăra în acelaşi fel.

Voltaire

309. Libertatea, odată ce a prins rădăcini, este o plantă care creşte repede.

G.Washington

i i l Ihrrtatea este singurul lucru pe care nu îl poți avea afară de i/u l că eşti dispus să o acorzi şi altora.

A. White

H ' I .ihcrtatea este adevăratul scop şi obiect al autorității şi libertatea .ii iiuniai pentru ce este bun, drept şi cinstit.

Winthrop

CAPITOLUL IV

Comportament social

" Omul nu după haine ci după fapte cinste dobîndeşte."

Proverb românesc.

a) ADEVĂR - MINCIUNĂ

313. Adevărul iese la suprafață ca untdelemnul.
314. Adevărul poate fi prigonit, dar nu poate fi înăbuşit.
315. Adevărul te salvează din apa şi din foc.
316. De adevăr n-ai unde să te ascunzi.

Proverbe africai

317. Adevărul este lucrul cel mai bun care se poate spune.

318. Mărturisirea adevărului îți dă liniște.

319. E mai bine să spui brutal adevărul decât să minți politicos.

Proverbe arab

320. Minciuna e o săritura de la înălțimea acoperișului (ea îți rup gâtul).

Proverb chine

321. Mai bine să suferi pentru adevăr decât să prosperi prin minciuna

Proverb dan«

322,Omul ignorant deformează adevărul.

Proverb india

323. Cu o minciună se merge departe, dar fără speranța întoarcerii.

Proverb israelis

324. Cea dintâi dintre îndatoririle noastre e dragostea de adevăr credința în el.

325. A spune o minciună este începutul unui furt.

Proverbe japone: [1] '<> Minciuna e ca nisipul: ni se pare moale când ne culcăm pe el, dar <nii- când ne sculăm.

Proverb din Madagascar

■'/Mi ncinosul se face singur de râs. 'ii i md casa mincinosului arde, nimeni nu-1 crede.

Proverbe persane [1] Iubeşte adevărul, deprinde-te cu el, ca să scapi de minciună. 0 Minciuna are picioare scurte. ' I < ii minciuna prînzeşti dar de cinat ba. ' Minciuna te dă de gol.

H.1.C iura mincinoasă, cea mai ticaloasă. Fereşte-te de-o asemenea ticăloşie.

[1]1 IV copii să-i fereşti de orice minciună, fie şi în glumă, ca să nu se iliidca cu ea toata viața.

Proverbe româneşti

Hi,Nu adu mărturie cu cuvinte mincinoase.

Amenhotep

i Hi Sufletul care cunoaşte Adevărul Cel mai sfânt e eliberat din toate lanțurile de pământ. M/Cei ce află Adevărul cel mai "nalt şi mai Ascuns au atins ilesăvârşirea- vcşnicia au ajuns, i iH Oamenii cei mari adesea întinează ce ating, curățiți sunt numai cei ce, de-Adevăr învinşi, înving.

l'oți cei ce iubesc păcatul şi trăiesc necurăția, dc-Adcvăr îi depărtează neascultarea şi trufia. 10.Numai Curăția poate Adevărul să-1 pătrundă, numai ochiul ei pătrunde adâncimea lui profundă. [!] 11 .Potrivit cu adevărul, doar atunci vorbeşti tu bine: •ind de tine spui ca de-alții, iar de alții ca de tine. [1] i.' Din vecii până-n vecii drept e-un adevăr să ştii:

i I Nii înşeală nimeni de dragul de a face bine cuiva; înşelătoria îi nliiiigă minciunii răutatea.

La Bruyere

▪ Nu trebuie să ne jucăm cu adevărul.

Locke

i li **NII** există un alt mod de a te apăra de linguşitori decât acela de a- i fiice pe oameni să înțeleagă că nu te vor supăra spunându-ți mlcvărul.

Machiavelli

117.1)rumul adevărului e unul, dar minciuna are mai multe. ' >K Adevărul nu-i povară pentru inimă.

Mas'ud S'ad Salman

[1] " I)e la minciună o să cazi spre nimic şi nimicnicie...

Nezami

u,0 Adevărul este începutul marii virtuți.

Plutarh

Ui I îu minciună zace numai răutate şi înşelăciune.

i<i.' Dintre toate viciile, minciuna este cel mai josnic viciu. In unele

▪izuri este provocată de stricăciunea individului, iar în alte cazuri ilin laşitatea morală.

Smiles

w. l Omul de nimica, omul necinstit şi viclean umblă cu minciuna pe buze.

W. l Izgoneşte neadevărul din gura ta; şi depărtează viclenia de pe buzele tale!

'<■'> Omul de nimic, omul nelegiuit, umblă cu neadevărul în gură, clipeşte din ochi, dă din picior, şi face semne cu degetele. KAutatea este în inima lui, urzeşte lucrurile rele într-una, şi lirneşte certuri. De aceea nimicirea îi va veni pe neaşteptate; va fi zdrobit deodată, şi fără leac. w,(i Martorul care spune adevărul scapă suflete, dar cel înşelător «pune minciuni. Martorul mincinos nu rămâne nepedepsit, şi cel ce spui minciuni nu va scăpa.

367. Ceea ce face farmecul unui om este bunătatea lui; şi mai mu prețuieşte un sărac decît nu mincinos.

368. Pâinea minciunii este dulce omului, dar mai pe urmă gura îi plină de pietriş.

369. Comorile cîştigate cu o limbă mincinoasă sunt o deşertăciu| care fuge, şi ele duc la moarte.

370. Cumpără adevărul, şi nu-1 vinde, înțelepciunea, învățătural priceperea.

371. Când cel ce stăpâneşte dă ascultare cuvintelor mincinoase, t(| slujitorii lui sunt nişte răi.

372. Depărtează de la mine neadevărul şi cuvântul mincinos; nu-ț da nici sărăcie, nici bogăție, dă-mi pâinea care-mi trebuie. Ca cumva, în belşug, să mă lepăd de Tine, şi să zic: „Cine e! Domnul? Sau ca nu cumva în sărăcie, »să fur, şi să iau în aeş^ Numele Dumnezeului Meu.

Solomj

373. Minciuna este singura sursă la îndemâna slăbiciunii.

375.0 minciună trage după sine alta.

bl FAMILIE

Terențij

376. Cine a refuzat să înțeleagă ce i-a spus mama sa, va înțelej ceea ce-i spune nenorocirea.

Stendhi Proverb africii

377. Uşor a te însura, dar greu a face o familie.

Proverb ani

378. Copiii după părinți, ca poamele după pom.

379. Pe copii de mici să-i înveți să urască minciunile, nedreptățiț moliciunea, lenevirea.

ii r. copii la bărbăție, la muncă şi înfrânare, iar nu la moliciune, ■ I. lâtări şi lenevie să-i deprinzi. i ('c a făcut mama şi tata i) să facă fiul şi fata. [1] ' 11 cbuie să-i deprindem pe copii cu ascultarea, căci ea este baza virtuții.

' (instea şi grija ce vrei să ți-o dea copiii tăi, aceea şi tu să dai pArinților tăi. i' i Nevasta nu e cârpă să o descoăi şi să o laşi. Inbeşte-ți nevasta şi pentru ea să te jertfeşti.

Proverbe româneşti

' Hi. Prietenia între copii şi părinți trebuie să fie o prietenie bună, inceră şi atunci se vor putea înțelege întotdeauna unii cu alții.

Alexin

' **H** / Adu-ți aminte de tatăl tău şi de mama ta când şezi în mijlocul i clor mari.

Ben Sirah

mi:Orice tineri care se căsătoresc, el şi ea, ar trebui să intre în căsătorie cu credința că din toată omenirea numai urmaşii lor sunt destinați să ducă mai departe viața pe pământ.

Biaga

' K'i ('ine nu este supus față de părinții săi nu este cinstit la suflet nici I ață de prieteni.

"«) Bărbații trebuie să ocrotească femeia fără a-i răpi libertatea şi viuța.

Călinescu

"H Nu trebuie să-ți mângâi sau să-ți certi soția în fața străinilor, una i sie prostie, cealaltă este nebunie.

Cleobul din Lindos

i'i ' A deprinde pe copii cu seriozitatea nu este greu, căci ei singuri ii bucurie se apucă de orice li se oferă.

l li bine să învățăm pe copii buna purtare; cum să şadă cuviincios, -.,1 stea drept (fără a fi ghebosi sau a se clătina, legăna, a sta cupicioarele crăcănate); când doresc ceva, să ştie a cere cuviincios, când primesc ceva, să mulțumească, când întâlnesc pe cineva să-1 salute etc.

J. Comenius

394. Cumințenia tatălui este cea mai frumoasă pildă pentru copii.

Democrit

395. Este cumplit pentru copii să piardă ajutorul unui părinte, dar este frumos să moştenească renumele părinților.

Demostene

396. Bunătatea este temeiul liniştei şi înțelegerii din familii, este izvorul păcii şi fericirii omeneşti.

Diaconescu

397 .Fiul meu, în toată viața ta să cauți să umbli-aşa să nu sufere pe lume nimeni de pe urma ta.

398.Fiica mea, priveşte totul, însă nu vedea nicicând decât ce-i curat din toate pentru inimă şi gând.

399,Orişicum ar fi copilul, el părinților li-e drag chiar şi-atunci când după dânsul multe suferințe trag.
dac-ar cunoaşte fiul cât de mult e el dator celor care pentru dânsul şi-au ars toată viața lor!

400. Fiica mea, cu cât pe scara umilinței urci mai sus cu atâta învața-vei să-L cunoşti pe Cel Nespus; iar cu cât îl vei cunoaşte mai adânc pe El, cu-atât vei primi din strălucirea care-mbracă Fața Sa- şi-atunci lumea o să vadă ceva sfânt în viața ta.

401. Fiul meu, prin rugăciune, prin a Cărților citire
şi prin fapta celor bune caută viața de sfințire.

IO.',Fiii mei, să ştiți că gândul ce sfințenia iubeşte poale sta într-un suflet ce spre-aceasta se sileşte, năzuind desăvârşirea, starea"naltă şi slăvită unde nu mai stăpâneşte vreun păcat sau vreo ispită.

401.Fiul meu, dacă-ți dai seama cât de mare lucru-i viața, ce l ăspundere-i aceasta- îmi vei asculta povața: dă-ți silința pân-la moarte să duci viața luminoasă, s.1 fii altora o pildă fericită şi frumoasă.

404.Fiii mei, trăiți Cuvântul, nu numai să-l predicați, nllfel ce zidiți c-o mână cu cealaltă dărâmați; cei ce trăiesc cu fapta ceea ce cu gura spun vor zidi cu amândouă şi 43vor face lucru bun.

'lOJ.Fiul, meu, mai bine este să rămâi sărac, dar drept, decât plin de .strâmbătate s-ajungi "mare" şi-"nțelept".

■KKi.Să-ți iubeşti copiii, însă, orişicât ai să-i iubeşti, dragostea să nu te facă ce e rău să făptuieşti; de-i hrăneşti cu-nşelăciune şi-i îmbraci din jefuit chiar de ei vei fi odată judecat şi osândit.

40/.Nu poți merge drept în viață, fiul meu, pe drumul tău, «Iacă nu cunoşti ce-i bine şi nu-ți pasă de ce-i rău. Trebuie să stii acestea ca să stii cum să trăieşti: de ce-i rău să-ți fie groaza şi ce-i bine să iubeşti.

I0H.Pomul când de jos se strâmbă anevoie drept îl vezi, omul când de mic se strică anevoie-1 îndreptezi. De aceea fii cu grijă cum ți-1 creşti pe fiul tău, căci pe urmă plângi zadarnic: greu îndrepți ce creşte rău.

4()9.îndoaie lemnul cât e fraged, jupoaie teiul cât se ia şi ndreaptă-ți fiul cât e tânăr: târziu, zadarnic vei cerca.

'I lO.Casa-n care se-mplineşte tot ce s-a promis frumos o să aibă cel mai mare şi mai fericit folos 411 .Fiul meu, când tu în suflet mulțumit cu toate eşti, altă bogăție-n lume nici să cauți, nici să doreşti; adăugând la roade bune pe-al vieții drum cinstit şi trăind în curăție, Vei ajunge fericit.

412. Fiii mei, viața-ntreagă să munciți şi să luptați- mulțumire, nu avere, pe pământ să câştigați; bogăția nu va poate face-n lume fericiți,
însă sunt bogați aceia care pot fi mulțumiți.

413. Fericirea în afară, nu există, fiica mea, dacă ea nu-i înăuntru,dacă nu-i în viața ta.

414. Fericirea-i idealul după care-aleargă toți,
dar tu, fiul meu, te luptă binele să-1 faci cât poți; doar căutând să-i faci pe alții fericiți şi mângâiați, fericirea ta o afli, căci pe-a altora o cați.

415. Casa-n care doar se cântă şi se bea
şi desfrânează în curând ori se aprinde, ori de-un vânt se ruinează.

416. Fiul meu, fii harnic puțuri ca şi harnica albină, holda ta să fie holdă şi grădina ta grădină, casa ta mereu curată, fața ta mereu senină- munca binecuvântată ți-umple viața de lumină.

417. Fiica mea, fii muncitoare, harnică şi-n curăție- casa ta întotdeauna ca un stup de-albine fie.

418. Fiul meu, cu hărnicie să faci munca ta-nțeleaptă, şi destoinic în oricare lucru bun şi cale dreaptă.

419. Fiul meu, iubeşte-ți munca, de-ar fi orişicât de grea- munca-i binecuvântare şi-i un bine-n viața ta.

420. Ura, fiica mea, de nimeni nu lăsa să te despartă; caută totdeauna pacea, iar ca s-o găseşti, tu iartă.

421. Fiii mei, iubiți de-a pururi şi cu sufletul curat, iară prefăcătorie, sincer şi cu-adevărat.

I '.' Fericirea e-n Iubire, şi iubirea-i semnul sfânt după care-i recunoaşte ea pe-ai săi de pe pământ.

i .' I. Fiica mea, chiar şi pe-aceia ce-ți fac răul să-i iubeşti; i fiul lor cât poți cu bine să-1 plăteşti, i ilci pe-acela-n care arde o iubire-adevărată omenia îl numeşte fiul Veşnicului Tată.

I '4 . Fiica mea şi fiii mei, dragostea ştiți voi din ce-i? Iar de Cer apropia poate numai dragostea.

I "i l iul meu, de ai iubire, nu căuta al tău folos: I i i o jertfă pentru alții, ca Stăpânul tău frumoşii ue-aprinsă-n al tău suflet dragostea din focul Lui: cu dă totul dar nu cere niciodată nimănui.

I 'ii.Fiica mea, aşa iubire pentru Adevăr să ai, fii gata la nevoie chiar viața să i-o dai, căci iubirea-adevărată este zilnică jertfire: numai cel ce dă viață dă dovadă de iubire.

I ' /.l 'iul meu, să ştii că-n suflet dragostea pe care-o ai i ste-un bun ceresc, talantul ce-i primit direct din rai; Iu o ai nu pentru tine ca-n plăceri s-o cheltuieşti, prin calde binefaceri, s-o împărți şi s-o mulțeşti.

I 'K.Pe toți oamenii din lume să-i iubeşti, copile drag: dragostea de ei e drumul către-al cerurilor prag.

I '".Fiii mei, păziți iubirea şi credința v-o păziți: de le pierdeți, niciodată altele nu mai găsiți; :i apoi gol rămâne veşnic locul lor şi-n piept şi-n glas. Ah, priviți pe-aceia care le-au pierdut, cu ce-au rămas?

1« i Cruță frații şi grijeşte-i cum grijeşti comoara rară: di agostea-ntre voi când moare, cum a fost nu-nvie iară; dac-aşa de greu se naşte şi aşa de iute moare, dragostea de frați grijeşte-o ca pe-averea cea mai mare

431. Pe părinții tăi iubeşte-i pân-la moartea lor şi-a ta nimeni ca şi ei pe lume nu te-a mai iubit aşa mulțumeşte-le, ajută-i, îngrijeşte-i cu temei către nimeni n-ai pe lume datorie ca-nspre ei.

Dorz

432. Ai un tată. Eşti dator a-1 îngriji, a-i asculta cuvântul.

433. Mai bine să laşi copiilor creşterea bună decât aur.

Epictet

434. E bine când copilul are ruşine, acea ruşine care însoțeste şi păzeşte bunele obiceiuri.

Erasm din Rotterdam

435. Feciorul care n-a moştenit de la tatăl minciuna şi firea rea, nu merită răutatea altora.

Ferdousi

436.SiIeşte-te din răsputeri să fii tu însuți ceea ce ai vrea să fie copilul tău.

Fr. Foerster

437. Fii pentru părinții tăi ceea ce ai dori să fie copiii tăi pentru tine.

Franklin

438. Calitățile pe care trebuie să le îndeplinească o căsătorie sunt: bunul simț, dragostea, armonia gândurilor, frumusețea, igiena şi economia casnică.

Fr. Guicciardini

439. Va pătimi... cel ce îşi va ocări cu grele cuvinte pe un vârstnic tată, ce-n al bătrâneții prag necăjit se găseşte.

Hesiod

440. Copiiivor face în viață ceea ce au văzut lâ părinții lor.

Hrisostom

441. Copilul nu datorează părintelui viața, ci creşterea.

Iorga

442. Nu trebuie să alegi ca soție decât femeia pe care ai alege-o ca prieten, dacă ar fi bărbat.

Jouberti 11 Din cauza greşelilor comise de copii, reproşurile şi mustrările devin inevitabile; este de ajuns insă ca acestea să fie făcute şi în cea mai strictă intimitate, când nu este nimeni de față.

14.Dacă un copil îşi mărturiseşte greşeala fără înconjur, lăudați-1 pentru sinceritatea de care a dat dovadă şi iertați-i greşelile, oricât de amare ar fi ele.

I T> Dintre toate mijloacele folosite pentru instrucția copiilor şi pentru formarea bunelor maniere, cel mai simplu, cel mai uşor şi cel mai eficace este acela de a pune în fața ochilor exemple care doriți ca să le execute sau să le evite.

11(> l'uteți să vă străduiți oricât ținând fiului vostru cât de multe discursuri despre politețe, manierele lui vor fi aşa cum va fi societatea pe care o frecventează.

Locke

II/.Relele apucături ale tinerilor vin din reaua educație dată de părinții lor.

B. J. Moliere

I IK.Să ştii că niciodată fiul viteaz n-a vărsat sângele tatălui.

Nezami

(49,Când vei vrea să te însori deschide ochii- n patru, ca să nu duci pe dracu cu lăutari în casă.

A. Pann

IMI.Arată-te vrednic de părinții tăi.

Periandru

T> I Trebuie să-1 educi pe fiul tău să fie ascultător, şi el va fi un om desăvârşit.

Ptahhotep

I '•.'..Un tată are două vieți, pe a sa şi pe a fiului său.

Renard

l'i (Toate popoarele civilizate au respectat femeia.

J J. RousseauUşile bucuriei sunt închise pentru acea casă din care răzba țipetele nevestei.

Saad

454. Trebuie să formăm la copii un simț al obligațiilor, să le inoculăn ideea de a plăti societății pentru tot ce consumă şi de ceea ce Si bucură. Aceasta să le fie datorie de onoare.

B. Shaw

455. Cel ce se poarta rău cu tatăl său şi goneşte din casa pe mama sa este fecior aducător de ocară şi de ruşine.

456. Ascultă, fiule, învățătura tatălui tău, şi nu lepăda îndrumărilf mamei tale! Căci ele sunt o cunună plăcută pe capul tău, şi un lanț din aur la gîtul tău.

457. Fiule, dacă vei primi cuvintele mele, dacă vei păstra cu tine învățăturile mele, dacă vei lua aminte la înțelepciune, şi dacă-ți vei pleca inima la pricepere; dacă vei cere înțelepciune, şi dacă te vei ruga pentru pricepere, dacă o vei căuta ca argintul, şi vei umbla după ea ca după o comoară, atunci vei înțelege frica de Domnul, şi vei găsi cunoştința lui Dumnezeu. Căci Domnul dă înțelepciune; din gura Lui iese cunoştință şi pricepere. El dă izbîndă celor fără prihană, dă un scut celor ce umblă în nevinovăție.

458. Fiule, păzeşte sfaturile tatălui tău, şi nu lepăda învățătura mamei tale: leagă-le necurmat la inimă, atârnă-le de gît. Ele te vor însoți în mersul tău, te vor păzi în pat, şi îți vor vorbi la deşteptare! Căci sfatul este o candelă, învățătura este o lumină, iar îndemnul şi mustrarea sunt calea vieții.

459. Un fiu înțelept este bucuria tatălui, dar un fiu nebun este mâhnirea mamei sale.

460. Femeia frumoasă şi fără minte este ca un inel din aur pus în râtul unui porc.

462.0 femeie cinstită este cununa bărbatului ei, dar cea care-i face ruşine este ca putregaiul în oasele lui.

Un fiu înțelept ascultă învățătura tatălui său, dar batjocoritorul n- ascultă mustrarea.

Femeia înțeleaptă îşi zideşte casa, iar femeia nebună o dărâmă cu înseşi mîinile ei.

Nesocotitul disprețuieşte învățătura tatălui său, dar cine ia seama la mustrare ajunge înțelept.

Unfiu înțelept este bucuria tatălui său, dar un om nesocotit disprețuieşte pe mamă-sa.

Un fiu nebun aduce necaz tatălui său, şi amărăciune celei ce 1-a născut.

Cine găseşte o nevastă bună, găseşte fericirea; este un har pe care-1 capătă de la Domnul.

Pedepseşte-ți fiul, căci tot mai este nădejde, dar nu dori să-1 omori.

Cine jefuieşte pe tatăl său şi izgoneşte pe mamă-sa, este un fiu care aduce ruşine şi ocară.

Cel neprihănit umblă în neprihănirea lui; ferice de copiii lui după el!

472.0chii Domnului păzesc pe cel ce are ştiință, dar înfruntă cuvintele celui stricat.

473. Ascultă, fiule, şi fii înțelept; îndreaptă-ți inima pe calea cea dreaptă.

474. Asculă pe tatăl tău, care te-a născut, şi nu nesocoti pe mamă-ta, cînd a îmbătrânit.

475. Tatăl celui neprihănit se veseleşte, şi cel ce dă naştere unui înțelept se bucură. Să se bucure tatăl tău şi mama ta, să se veselească cea care te-a născut.

476. Cine fură pe tatăl său şi pe mama sa, şi zice că nu este un păcat, este tovarăş cu nimicitorul.

Solomon

477. Cum tu îți tratezi părinții, aşa şi copiii tăi te vor trata pe tine

Tales din Milet478.Cei ce nu-şi cinstesc părinții ajunşi către sfârşitul vârstei nu se bucură de stimă.

Teognis

479.1n limita puterilor să acționăm asupra copiilor cu întreaga noastră viață, molipsindu-i prin exemplul binelui.

Tolstoi

480. Nerecunoştința cea mai mârşavă, dar cea mai obişnuită şi cea mai veche, este nerecunoştința copiilor față de părinții lor.

Vauvernargues

c) <u>ANTURAJ - PRIETENIE</u>

481. Mai bine fără prieteni decât cu prieteni răi.

Proverb albanez

482.Omul este apreciat după prietenii săi.

Proverb arab

483. Cine se adună cu necinstiții, necinstit ajunge.

Proverb persan

484. Fugi de cei răi

Ca să nu te faci ca ei.

485. Adunările cele rele, strică deprinderile cele bune.

486. De vrei să ai nume bun,nu te uni cu cei răi.

487. Fugi de adunarea celor obraznici şi răi.

488. Fugi de adunările cu chiote şi băuturi până a nu te îmbăta ca în urmă urât vei juca.

Proverbe româneşti

489.1nțeleptul îşi aminteşte de prieteni întotdeauna, omul prost numai la nevoie.

490. Nu te împrieteni cu omul rău, ia pilda de la cei buni.

Proverbe turceşti

491. Prietenia între oamenii răi devine o comunitate în rele.

Aristotel

492. Prietenia se întemeiază pe aprecierea unor anumite însuşiri morale ale tovarăşilor, cum ar fi cinstea, modestia, curajul, independența în opinii.

Chircev

493. Cine se aseamănă, se adună.

Cicero

494.Spune-mi cu cine te aduni ca să-ți spun cine eşti.

Dauli

495.E supărător când te iei după cei răi şi nu vrei să auzi de cei buni.

Democrit

496,Oricât de curat ai fi din fire, dacă ai a face cu oameni murdari te pătezi şi tu fără voia ta.

Epictet

497.Societățile cele mai plăcute sunt acelea unde domneşte între membri o stimă reciprocă.

498.Spune-mi cu cine te aduni ca să-ți spun cine eşti; căci dacă ştiu cu cine-ți strici vremea, aflu şi ce poți ajunge.

Goethe

499. Cel care se întovărăşeşte cu cei răi ştiindu-i cum sunt, îşi face singur rău.

tbn al Muqaffa

500. Prietenia subînțelege dragostea de om, bunătatea, blândețea, curajul, altruismul. Fără aceste sentimente reciproc manifestate prietenia nu funcționează şi nici nu poate exista.

S. King

501. Prietenia cu cei netrebnici dovedeşte înclinare către stricăciune.

La Bruyere

502. Dacă te vei însoți cu cei răi, vei deveni şi tu rău.

Menandru

503. Alege-ți prieten care să fie mai bun decât tine ca să te schimbi (şi să ajungi) asemeni lui.

504.Socoteşte pe cel mai rău dintre duşmanii tăi pe acela, care te-aj împins spre răutate.

Naser Khosrou

505. Cine se aseamănă de bună voie cu cei răi, este ca ei.

Pubiiui

506. Nu te însoți cu cei răi !

507. Fiule, dacă nişte păcătoşi vor să te amăgească, nu te lăsa câştigai de ei!

508. Dacă-fi vor zice: „Vino cu noi! Haide să întindem curse ca să vărsăm sânge, să întindem fără temei laţuri celui nevinovat; haidem să-i înghițim de vii, ca locuința morților, şi întregi, ca p< cei ce se pogoară în groapă; vom găsi tot felul de lucruri scumpe şi ne vom umple casele cu pradă; vei avea şi tu partea ta la fel ci noi, o pungă vom avea cu toții! Fiule, să nu porneşti la drum cu ei; abate-ți piciorul de pe cărarea lor! Căci picioarele lor aleargă la rău, şi se grăbesc să verse sînge.

509.0croteşte cărările neprihănirii, şi păzeşte calea credincioşilor Lui. Atunci vei înțelege dreptatea, judecata, nepărtinirea, toate căile care duc la bine. Căci înțelepciunea va vefii în inima ta, şi cunoştința va fi desfătarea sufletului tău; chibzuință va veghea asupra ta, priceperea te va păzi, ca să te scape de calea cea rea, de omul care ține cuvântări stricate de cei ce părăsesc cărările adevărate, ca să umble pe drumuri întunecoase; care se bucură să facă răul, şi îşi pun plăcerea în răutate, care umblă pe cărări strâmbe, şi apucă pe drumuri sucite;

510. Nu intra pe cărarea celor răi, şi nu umbla pe calea cclor nelegiuiți!

511. Calea celor răi este ca întunericul gros: ei nu văd de ce se vor poticni.

512. Cel neprihănit arată prietenului său calea cea bună, dar calea celor răi îi duce în rătăcire.

513. Cine umblă cu înțelepții se face înțelept, dar cui îi place să se însoțească cu nebunii o duce rău. Prietenul adevărat iubeşte oricând, şi în nenorocire ajunge ca un frate.

514. Nu te împrieteni cu omul mânios, şi nu te însoți cu omul iute la mânie, ca nu cumva să te deprinzi cu cărările lui, şi să-ți ajungă o cursă pentru suflet.

515. Mai bine o mustrare pe față decît o prietenie ascunsă.

516. Rănile făcute de un prieten dovedesc credincioşia lui, dar sărutările unui vrăjmaş mincinoase.

517. Cine iubeşte înțelepciunea înveseleşte pe tatăl său, dar cine umblă cu curvele risipeşte averea.

Solomon

518. Fii sincer, fii om de omenie, pentru că cel ce are nume bun nu rărtiâne singur.

Suzani

519. Cei răi nu sunt toți răi din naştere, ci legând prietenie cu răii, au învățat de la ei lipsa de curaj, ocara şi lipsa de măsură.

520. De la cei buni vei învăța lucruri bune; dacă însă te vei amesteca cu cei răi, vei pierde şi mintea pe care o ai.

Teognis

521. Asociază-te numai cu oamenii de calitate, dacă ai respect pentru propia ta reputație, căci e mai bine să fii singur decât în companie proastă.

Washington

d) <u>CALITĂȚI - DEFECTE</u>

522. Viclenia se întoarce împotriva autorului ei.

Proverb afgan

524.0mul înțelept se judecă singur.

Proverb albanez

525. Nu deschide uşa unui viciu mic, ca să nu intre cu el şi unul mare.

526. Alungă lăcomia de la tine şi vei scăpa de cătuşe.

527. Dorința de a fi lăudat este începutul pieirii.

528. Cununa bărbăției este modestia.

529. Nu există însuşire mai frumoasă decât modestia. 530.Struneşte-ți limba şi las-o slobodă doar în patru situații: pentru a spune adevărul, a dezvălui minciuna, a mulțumi pentru binefacere şi a exprima înțelepciune.

531. Cel care vorbeşte cu blândețe este iubit de toți.

Proverbe arabe

532. Tu însuți trebuie să ai grijă de onorea ta.

Proveb bengalez

533.Se cer patru calități unei femei: virtutea să-i îmbrace inima, modestia să-i lumineze fruntea, blândețea să-i stea pe buze şi munca să-i ocupe mâinile. 534.Cine îşi ascunde greşeala vrea să comită alta.

Provrbe chinezeşti 535.Singura întrecere demnă de un înțelept e întrecerea cu el însuşi. 536.1nțeleptul nu se lasă la discreția norocului.

Proverbe engleze

Nu valorăm în această lume decât ceea ce vrem să valorăm.

Nu valorează nimic cel care e nefolositor nimănui.

Proverbe franceze

Cine se laudă cu faptele lui rele este de două ori vinovat.

Nu e nobil omul prin originea sa; nobil este omul prin faptele sale de virtute şi înțelepciune.

541 .înțelepții învață lucruri bune de la duşmanii lor.

Proverbe greceşti 542.0mul se cunoaşte în trei împrejurări: la mânie, la bani, la pahar.

Proverb italian

543. Mulți primesc sfaturi dar numai cei înțelepți profită de ele.

544. Cine judecă pripit va regreta.

545. Cum e omul asa e şi vorba.

Proverbe latine

546,Oamenii virtuoşi nu se țin de viclenii.

"¡47.OmuJ modest şi muncitor prețuieşte mai mult decât omul puternic şi primejdios. "¡48.Puternic e acela care la mânie nu-şi pierde firea.

Proverbe persane V49.înțeleptul învață din pățania altora, nesocotitul nici din a sa. "i SO.Cugetul cel bun, cea mai moale pernă.

V51 .Cu furnica la muncă, cu iepurele la somn, cu câinele la credință, mult, mult să te asemeni.

VÎ2.Cu iuțeala greşeşti, cu răbdarea te-ndrepți şi cu blândețea te cinsteşti. Alege care-ți place. Vi3,Nu e destul a lăuda pe cei cinstiți, trebuie să te iei pururea după ci şi să te slujesti cu ei. '<S4.în timpul mâniei, gândeşte-te la pericolul ce poate urma. •>S5.Ascultă şi nu te mânia, ca să te poți îndrepta.

VS6.Când te mânii să te păzeşti, ca nu cumva cu mânia la orice să greşeşti.

'i*i7.Mânia pe nesimțite, în primejdii te trimite.

VîX.Omul învățat şi necinstit e ca belciugul de aur la râtul porcului.

"i59.Cinstea să nu ți-o pierzi nici la cea mai mare nevoie şi necaz că cine-şi pierde cinstea, viața şi-a pierdut-o. ViO.Lucrul cel mai scump e cinstea, dar, ce folos, unii o vând prea ieftin.

'>61 .Cinstea valorează mai mult decât banul.
M>2.Dacă procedezi cinstit să nu te temi de nimeni.
S63. Cinstea se obține cu multa trudă.
S(>4.Pururea să te păzeşti, cinstea să nu ți-o mânjeşti.
">65.Beția strica omenia.
Vift.Cine bea pân-la-mbătare
Nume bun în lume n-are. 0 ">67.Când mândria merge înainte, ruşinea după ea se ține. vA8.Fudulul are doi tovaraşi: prostia şi sărăcia.
569.Mândria vine înaintea căderii.
570.Deprinde-te a stăpâni lăcomia, somnul, desfrânarea şi mânia c să scapi de mari necazuri:
571.Omul fără ruşine, ruşinea oamenilor.

572. Cine se laudă singur se ocăreşte pe sine.

573. Cel cu suflet mare se cunoaşte din facerea de bine către cei ce j au supărat.

574. Mai vinovat cel ce îndeamnă pe alții la răutăți, ca omul lesne & înşală.

Proverbe româneşt

575. Cine face totdeauna numai ce vrea, face rar ceea ce trebuie.

Proverb scandinav

576. Firea rea e cel mai aprig duşman al omului; din pricina ei suferi şi sufletul şi trupul.

Abu Sokur Brilkhl

577. Curajul răspunderii este, în zilele noastre un mod de exprimare ! demnității cetățeanului, a simțului său civic, a stăpânirii de sine, este o trăsătură a unei personalități integre.

G.Antoniu

578. Deşi îți stă în putere să faci rău unui om, dacă eşti bun dovedeşte acest lucru.

Asadi Tus

579.0mul care nu ştie să facă bine nu este om.

Lubbock

580. Cel care nu are nici o virtute invidiază totdeauna virtutea altora.

Fr. Bacon

581. Am fost încredințat toată viața, şi cred în continuare, că prima formă a civilizației a început prin respectul pentru ființa apropiată.

® Baranga

582.1nteligența oricât de vie, oricât de scăpărătoare nu este demnă de prețuit decât atâta timp cât se îndreaptă spe idei nobile şi folositoare.

Buricescu

583.0mul lăsat în voia pasiunilor e un sălbatic.

.'î84.Din cumpătare răsare desăvârşirea însuşirilor.

Călinescu

585.Când cineva e îndrumat de stăpânirea de sine, ajunge să urască drumul stricăciunii şi se va pregăti ca om pentru o neîncetată cumpătare.

Clement (Alexandrinul)

586.0noarea se găseşte în munca cinstită.

Clevand

587. Felurile curajului, care sunt necesare îndeosebi tineretului sunt: sinceritatea morală şi stăruința în muncă.

J. Comenius

588. Altruismul, capacitatea de a te dărui altora, este o virtute a unor mari entuziaşti, a unor mari iubitori de oameni.

Conception

589. Laşitatea tinde să arunce asupra altora răspunderea.

Cortazar

590.Voința reprezintă de fapt învingerea obstacolelor prin intermediul efortului voluntar.

Demetrescu

591-Când uiți de propriile tale defecte, ajungi mândru.

592.Să ne ferim de greşeli, nu din teamă, ci din simț de răspundere.

Democrit

593. După caracterul moral al omului se poate cunoaşte prețul lui.

Diaconescu

594. Adevărata înțelepciune a fost şi va fi întotdeauna incompatibilă cu viciul şi cu desfrâul: preceptele sale nu pot niciodată să fie în opoziție cu acelea ale moralei.

Diderot

595. Bunul simț e ca un aur prețios şi minunat, dar de prea puțini se vede cunoscut şi adunat.

596. Tare-i firea păcătoasă, slab e omul muritor.
Nu te socoti prea tare,ca să nu cazi prea uşor, ci priveşte orice lucru şi din faţă şi din dos; şi la mijloc te aşează, nici prea sus -dar nici prea jos.
597. Bunul-simţla cel cuminte e şi-n fapte şi-n cuvinte, cum cel prost-crescut se-arată şi-n grai, şi-n purtări deodată.
598. Datorită chibzuinţei mult rău este ocolit; mare lucru-i orişiunde un om bun şi chibzuit.
599. Aurul în foc se cearcă, şi-n ispite cel curat, numai astfel se alege ce e bun din ce-i stricat.
600. Dacă n-ar fi încercarea, cum s-ar dovedi altfel ca e aur într-un suflet sau că e gunoi în el?
601. Mai plăcută e mireasma unui nume preţuit decât tot parfumul lumii pus pe chipul necinstit.
602. Fericit e omul care e curat, chiar de-i lipsit, că nici lipsa grea nu-1 face să ajungă necinstit.
603. Cugetă adânc la Cinste câtă vreme-i mintea trează; numele curat şi vrednic ţi-este cea mai sfânta pază.
604. Cea mai moale pernă-n lume este cugetul curat; numai cel ce şi-1 păstrează este binecuvântat.
605. Când a înflorit grădina- şi albinele s-arată; şi virtuţile-s acolo unde-i inima curată.
606. N-aştepta s-auzi un cântec dintr-o gură de măgar, nici bun-simţ de la o brută n-aştepta, că e-n zadar.
607. Umple-te pe dinlăuntru cu bun simţ şi gânduri sfinte.
Omul gol pe dinlăuntru este-un orb şi-un iară minte!
M)8.Cel cu un talent mai mare n-are drept să odihnească. Anii-i trec şi rar mai vine altul să-1 înlocuiască. Va veni şi-a lui odihnă după ce-şi dă tot ce are, astăzi, însă, să muncească! Datoria lui e mare!
(>09.Nu-s ispite ca acelea ce-1 pândesc pe-un om cinstit, dar nici bucurii n-au nimeni ca acei ce-au biruit.
MO.Precum cerul fără neguri e senin şi e curat, astfel Cinstea curăţeste pururi sufletul iertat de primeşte şi păzeşte tot ce-i bun şi-adevărat.
M l.Nu dori ce nu se poate să ajungi prin curăţie- numai ce-ţi dă curăţia îţi va fi spre bucurie.
M2.Sufletul bolnav de doruri tot greşeşte şi greşeşte: el nici rabdă, nici aşteaptă, nici renunţă- el doreşte. ■
fi 13.Vinovată e dorinţa care vrea cu nerăbdare ceea ce-i oprit şi ce e osândit de înfrânare.
614.Omul cel adevărat are dor de ce-i curat şi şi-1 cântă-ncununat. Omul cel nechibzuit are dor nelegiuit şi şi-1 plânge pedepsit.
615. Frumuseţea cea trupească este-un dar din cele rare dar din cele mai cu grijuri şi mai nefolositoare!
616. Cine este dintre oameni omul cel mai prost şi rău? Cel ce lasă gânduri rele să-ncolţească-n duhul său!
617. Cel mai înţelept e-acela ce socoate câte pier un nimic pe lângă cele ce sunt veşnice în cer.
618. Un om harnic, fără carte, preţuieşte înmiit ca un învăţat, dar leneş, vagabond şi parazit.

619. Fii încet în chibzuință, iar în hotărâri cinstit, ca să nu fii de ruşine în nimic din ce-ai pornit

620. Dragostea o poți cunoaşte după jertfa care-o-ndură: pentru dragoste pe lume numai jertfa e măsură.

621. Numai sufletele gata de-orice jertfă pot avea o iubire-adevărată şi doar ele-o pot păstra.

622. Nu e greu să ierți adesea, dar e greu să uiți deplin; cel ce iartă dar nu uită n-are sufletul senin.

623. Fiecărei ciori îi pare c-al ei pui e mai frumos, dragostei adevărate totu-i pare luminos, dragostei adevărate nu-i nimic să-i pară greu, de aceea cel ce-o are e născut din Dumnezeu.

624. Toate relele din lume doar din desfătare vin- lipsa înfrânării umple trup şi suflet cu venin, înfrânarea este bunul cel mai prețios în viață; cine-o are totdeauna merge cu lumina-n față.

625. Mai presus de împlinirea oricăror dorințe rele, este înfrânarea care face să renunți la ele.

626.1n neprihănire toate sfintele virtuți s-arat- cel neprihănit e omul drept şi bun şi înfrânat.

Don

627,Omul de bine, omul de caracter este totdeauna gata să-şi faci datoria.

P. Doumer

628. Educația este ceea ce rămâne când tot ceea ce ai învățat în şcoali se uită.

W.R.Emersoi|

629. Aşti să asculți este o artă.

Epictet

630.0amenii înțelepți, când au scăpat dintr-o primejdie, se păzesc de ea pe toată viața.

Eso|

631 .Sunt foarte vrednici de laudă copiii care ascultă de părinți.

Fedru

632. CeI care are mintea drept stăpân nu-şi va îndruma sufletul pe calea patimei.

633. Fapta rea de la omul rău vine.

Ferdousi

634. Numai cine se stăpâneşte pe sine însuşi acela este stăpân şi asupra vieții şi poate s-o îndrepte spre bine.

Fr.Foerster

635. Pentru reuşita unui tânăr, în afară de activitate şi economie nici o altă însuşire nu e aşa de prețioasa ca punctualitatea şi cinstea în toate treburile sale.

636. Caută virtuțile la alții şi viciile la tine.

Franklin

637. E bun omul ce nu şi-a pierdut cinstea, care s-a îndreptat spre bunătate şi a întors spatele răutății.

638.1a om curat - vorbă curată.

639.Să nu-ți mai fie gândul la lăcomie; uită-te la pasăre şi vei înțelege că lăcomia a dus-o în laț.

640. Cel ce are ca ajutor înțelepciunea, cum să se învoiască de a se apuca de o treabă necinstită ?

Giami

641. Animalul este instruit de organele sale; omul îşi instruieşte el însuşi organele şi le stăpâneşte.

Goethe

642. Plecarea spre fapte bune, semn de înțelepciune.

643. Cei înțelepți pururea o bună măsură la toate păzesc, d-aceea nu se prea poticnesc.

644. Cel înțelept mai întâi poftele şi le înfrânează. Aşa şi tu să le urmezi.

645. La orice întâmplare să-ți arați virtutea ta, iar nu răutatea ta.

646. Cel ce nu-şi înfrânează nici ochii, nici gura, nici pofta, ticălos om se înțelege. Fereşte-te de-o asemenea numire.

647. Cu cei drepți şi cinstiți pururea să te întreci, ca mai drept şi mai cinstit decât ei să te arați.

648.Cei mai mari vrăjmaşi ai omenirii se înțeleg: lenea, lăcomia, desfătarea, desfirânarea, beția şi iubirea de slavă. Fereşte-te de aceste numiri.

649.0mul, când laudă faptele cele rele arată că are şi el o parte din ele. Păzeşte-te să nu cazi într-această osândă.

I.Golescu

650.Cel ce urăşte nu cunoaşte dragostea ce este.

Al. A. Golescu

65¡.Neruşinatul face ce pofteşte, fără să-i fie teamă că-şi murdăreşte cinstea.

Nu merită să te foloseşti de nefericirea lumii pentru a dobândi comori.

Gorgan!

Dragostea față de oameni constituie aripile cu ajutorul cărora omul se înalță.

AI. M. Gorki

Dacă există cineva care prin înclinație naturală să fie tentat a face mai degrabă rău decât bine, fiți sigur că acela nu-i o ființă omenească, ci o bestie sau un mostru, fiindcă-i lipseşte acea înclinare spre bine, firească tuturor oamenilor.

Fr. Guicciardini

655...îngâmfarea e şi ea o dovadă de mediocritate.

Guşti

656.Cine nu cugetă singur şi nu ascultă sfatul bun venit de la altul este ca un om de nimic.

Hesiod

657.Să ai mândria cuvenită meritelor.

658.Prea multe fãgăduieli trezesc neîncrederea.

Horațiu

659.0mul bun îşi recunoaşte greşeala, iar dacă a săvârşit o greşeală nu se sfieşte s-o îndrepte, căci este sincer în ceea ce face şi spune.

660. Dacă te-ai gândit la un lucru bun, ia-o înaintea pasiunilor tale ca să nu ți-o ia ele înainte. Dacă te-ai gândit la un lucru rău, amână-ți pasiunile, căci şi ceasurile care trec sunt un câştig.

661. Nu caută să facă rău oamenilor decât cei proşti, care nu văd urmările faptelor lor.

Ibn Al - Muqaffa

662,.Omul vorba de nu şi-o poate struni, nimic altceva nu poate niciodată stăpâni.

Imru Al - Qays

663 .Tu însuți ? Un vechi şi bun prieten căruia totuşi să-i refuzi orice concesie.

664. Cea mai mare ruşine este cea pe care n-o vede nimeni: ruşinea ta de tine însuți.

665. Cine murind de foame nu fură, e unul din cei mai mari ucenici ai virtuții omeneşti.

666. Viciile sunt călăi care te omoară încet, ca sabia neascuțită.

Iorga

667,Omului îi face cinste să fie bun şi drept.

Istrati

668. Pentru a obține stima oamenilor, trebuie să fii mai vrednic decât ei.

Th. Jouffroy

669. Beția nu e în firea bărbaților cinstiți.

Kamal Khugiandi

670.0mul lipsit de educație nu ştie să se servească de libertatea sa.

Kant

671. Politețea face ca omul să apară în exterior aşa cum ar trebui să fie în interior.

672. Eşti mare, eşti puternic, dar nu e de ajuns. Fă-mă să te stimez.

673. înşelătoria este un meşteşug murdar şi nedemn.

La Bruyere

674. Judecata sănătoasă şi bunul simț sunt sfetnicii buni într-o casă.

La Fontain«

675. Ruşinea de a fi făcut un lucru reprobabil şi de a fi merita pedeapsa, iată singura disciplină care ține de virtute.

Locki

676. Caracterul nu e un dar, ci o sumă de deprinderi tari, dobândit prin muncă. Puterea caracterului stă în dragoste.

Mehedinți

677, Omul prost în maniere se cunoaşte şi în haine de sărbătoare.

678. Cheltuieşte cu cumpătare şi vei fi fără grijă.

679. Cel dintâi pas al virtuții este de a nu face rău.

680. întot timpul, ruşinea să nu-ți lipsească.

681. Cel care nu se opune poftelor lui, rău sfârşit va avea.

682, Omul care nu este stăpân pe trupul său, păcat că-1 poartă.

683. Stăpânirea de sine este cea mai mare din stăpâniri.

684. Precum molia strică haina, aşa şi pizma pe om.

Moise

685. Voința nu numai că trebuie ridicată la acelaşi grad de perfecționare ca şi celelalte puteri sufleteşti dar se cere să fie o voință energică, constantă şi îndrumată numai pe calea binelui.

686. E laş acela care n-are curaj să spună adevărul de frica pedepsei ce şi-ar trage-o.

Moisescu

687. Nu bate drumul vicleniei şi pizmei; oricine merge pe drumul pizmei va cădea în cap.

688. Nu lăsa invidia să-ți ajungă la suflet, că omul pizmaş n-are nici un preț.

689. Cinstea cu lăcomia nu se pot împreuna; eu de o sută de ori am făcut încercarea.

690. Dacă toate lipsurile ce le am vin de la mine însumi, cui mă pot plânge.

691. Modestia te face iubit, îngâmfarea o să te faca de ocară.

Naser Khosrou

692.Cine-i sincer, aceluia i se cuvine mai mult respect.

Nezami

693.Obraznicul primeşte palma lumii.

Oukhadi

694. Plăcuta pace e potrivită oamenilor; mânia salbatică aparține fiarelor.

Ovidiu

695. Celui ce-ți va vorbi cu asprime, tu să-i răspunzi cu blândețe.

696. Făcătorul de rele

' Când cu gândul nu visează E! în cursă o să cază.

A.Pann

697. Cel căruia îi place să trăiască în rele găseşte că o crimă este poruncită de lege.

698. Furtul şi lăcomia duc la crimă.

Papirus Insinger

699.1nvidia este oarbă.

Pascal

700.A invidia înseamnă a te recunoaşte inferior.

Pliniu cel Tânăr

701 .Fii în pace cu oamenii, în război cu viciile. 702.0 limbă bârfitoare este semnul unei inimi rele.

703. Defectele altora învață pe înțelept să şi le îndrepte pe ale sale.

Publius

704. întotdeauna îndemnul înțeleptului e spre bine şi pace, întotdeauna îndemnul neghiobului e spre război, intrigă, încăierare.

705.Omului îi trebuie minte şi nu putere. 706.Sfârşitul beției e decăderea.

Rudaki

707. Prostului îi place lauda de sine.

708. Fii curat frate, şi nu te teme de nimeni; spălătoresele izbesc în piatră numai hainele murdare.

709. Fii cinstit, ca cel ce-ți vrea răul să n-aibă de ce pomeni păcatele tale.

710. Dezgustătoare e mâncarea căpătată cu înjosire; oala-i pe foc, dar în ea fierbe cinstea.

Saadi

711. Nu cunosc tâlhar mai vinovat ca acela care face rău omului cinstit.

Sana' i

712,Onoarea nu depinde decât de ceea ce zice şi face omul însuşi.

Schopenhauer

Ce nu opreşte legea opreşte buna cuviința.

Un viciu aduce pe un altul.

B.Shaw

715-Omul de onoare trăieşte modest şi plăteşte cinstit. Nu merită să cheltuiască mai mult decât câştigă în realitate şi nici nu se ruinează făcând datorii.

716. Cu cât te vei cunoaşte mai bine pe tine, cu atât vei fi mai modest şi vei căpăta o mare încredere în puterile tale.

717. Cine vrea să fie respectat, trebuie să respecte la rându-i individualitatea celor din jur.

718,Orice om poate să capete bune maniere şi aceasta depinde în cea mai mare măsură, de noi înşine. Depinde de noi să fim politicoşi şi îndatoritori, pentru aceasta nu-i nevoie de nici un ban...Bunele maniere sunt podoaba faptei.

719. Un om cumpătat nu se împrieteneşte cu un beţiv.

Smiles

720. Aceasta este soarta tuturor celor lacomi de câştig: lăcomia aduce pierderea celor ce se dedau la ea.

721 .Ura stîrneşte certuri, dar dragostea acoperă toate greşelile.

722. Cel neprihănit îşi întrebuințează câştigul pentru viață, iar cel rău îşi întrebuințează venitul pentru păcat.

723. Gura celui neprihănit este un izvor de viață, dar gura celor răi ascunde silnicie.

724. Cum trece vârtejul, aşa piere cel rău; dar cel neprihănit are temelii veşnice.

725. Buzele celui neprihănit ştiu să vorbească lucruri plăcute, dar gura celor răi spune răutăți.

726. Cei cu inima stricată sunt o scârbă înaintea Domnului, dar cei ce umblă iară prihană îi sunt plăcuți.

727,Omul de bine capătă bunăvoința Domnului, dar Domnul osîndeşte pe cel plin de răutate.

728. Un om este prețuit după măsura priceperii lui, dar cel cu inima stricată este disprețuit.

729. înşelătoria este în inima celor ce cugetă răul, dar bucuria este pentru cei ce sfătuiesc la pace.

730. Buzele mincinoase sunt urîte Domnului, dar cei ce lucrează cu adevăr îi sunt plăcuți.

731. Cel neprihănit urăşte cuvintele mincinoase, dar cel rău se face urît şi se acoperă de ruşine.

732. Neprihănirea păzeşte pe cel nevinovat, dar răutatea aduce pierzarea păcătosului.

733. Cine nesocoteşte Cuvântul Domnului se pierde, dar cine se teme de poruncă este răsplătit.
734. Un martor credincios nu minte, dar un martor mincinos spune minciuni.
735. înțeleptul se teme şi se abate de la rău, dar nesocotitul este îngîmfat şi fără fiică.
736. Cine este iute la mânie face prostii, şi omul plin de răutate se face urît.
737. în adevăr cei ce gândesc răul se rătăcesc, dar cei ce gândesc binele lucrează cu bunătate şi credincioşie.
738. Cine este încet la mânie are multă pricepere, dar cine se aprinde iute, face multe prostii.
68739.0 inimă liniştită este viața trupului, dar pizma este putrezirea oaselor. Neprihănirea înalță pe un popor, dar păcatul este ruşine; popoarelor.
740. Batjocoritorului nu-i place să fie mustrat, de aceea nu se duce 1 cei înțelepți.
741. Un om iute la mânie stârneşte certuri, dar cine este încet la mânie \ potoleşte neînțelegerile.
742. Cel lacom de câştig îşi turbură casa, dar cel ce urăşte mita va trăi.
744.1nima celui neprihănit se gândeşte ce să răspundă, dar gura celor 1
răi împroaşcă răutăți.
745.0 privire prietenoasă înveseleşte inima, o veste bună întăreşte oasele.
746,Orice inimă trufaşă este o scârbă înaintea Domnului; hotărît, ea nu va rămîne nepedepsită.
747. Prin dragoste şi credincioşie omul ispăşeşte nelegiuirea, şi prin j frica de Domnul se abate de la rău.
748. Mîndria merge înaintea pieirii, şi trufia merge înainte căderii.
749. Mai bine să fii smerit cu cei smeriți, decît să împărți prada cu cei mîndri.
750.0mul neastâmpărat stîrneşte certuri, şi pârâtorul desbină pe cei mai buni prieteni.
751. Cel încet la mânie prețuieşte mai mult decât un viteaz, şi cine este stăpân pe sine prețuieşte mai mult decât cine cucereşte cetăți.
752. Cel rău ascultă cu luare aminte la buza nelegiuită, şi mincinosul pleacă urechea la limba nimicitoare.
753. Cel cu inimă prefăcută nu găseşte fericirea, şi cel cu limba stricată cade în nenorocire.
754. Cine îşi înfrânează vorbele, cunoaşte ştiința, şi cine are duhul potolit este un om priceput.
755. Cînd vine cel rău, vine şi disprețul; şi odată cu ruşinea, vine şi ocara.
756. Cuvintele bârfitorului sunt ca prăjiturile: alunecă pînă în fundul măruntaielor.
757. înainte de pieire, inima omului se îngâmfă, dar smerenia merge înaintea slavei.
758. Mai mult prețuieşte săracul, care umblă în neprihănirea lui, decât un bogat cu buze stricate şi nebun.
759. Privirile trufaşe şi inima îngâmfată, această candelă a celor răi, nu este decât păcat.

760.Sufletul celui rău doreşte răul, semenul lui n-are nici o trecere înaintea lui.

761. Cel neprihănit se uită la casa celui rău, şi vede ce repede sunt aruncați cei răi în nenorocire.

762. Cel mândru şi trufaş se cheamă batjocoritor: el lucrează cu aprinderea îngâmfării.

763. Cel rău ia o înfățişare neruşinată, dar omul fără prihană îşi îmbunătățeşte calea.

764,Omul chibzuit vede nenorocirea şi se ascunde, dar cei proşti merg înainte şi sunt pedepsiți.

765.Spini şi curse sunt pe calea omului stricat: cel ce-şi păzeşte sufletul se depărtează de ele.

766 Omul milostiv va fi binecuvântat, pentru că dă săracului din pâinea lui.

7(>7.Leneşul zice: „Afară este un leu, care m-ar putea ucide pe uliță!

768. Cine se gândeşte să facă rău, se cheamă un om plin de răutate.

769. Cum se învârteşte uşa pe țâțânile ei, aşa se învârteşte leneşul în palul lui.

770. Leneşul îşi vâră mâna în blid şi-i vine greu s-o ducă iarăşi la gură.

7 /1 .Leneşul se crede mai înțelept decât şapte oameni care răspund cu
judecată.

/ / .'..Ca nebunul care aruncă săgeți aprise şi ucigătoare, aşa este omul care înşală pe aproapele său, şi apoi zice: „Am vrut doar să glumesc!:

11 (Omul chibzuit vede răul şi se ascunde; dar proştii merg spre el şi suni pedepsiți.

774.Ce este tigaia pentru lămurirea argintului şi cuptorul pentru lămurirea aurului: aceea este bunul nume pentru un om.

775,Oamenii dedați la rău nu înțeleg ce este drept, dar cei ce caută pe Domnul înțeleg totul.

Mai mult prețuieşte săracul care umblă în neprihănirea lui, decât bogatul care umblă pe căi sucite.

Cel lacom stârneşte certuri, dar cel ce se încrede în Domnul este săturat din belşug.

Celbun pricepe pricina săracilor, dar cel rău nu poate s-o priceapă.

Cînd se înmulțesc cei răi, se înmulțeşte şi păcatul, dar cei buni le vor vedea căderea.

Un om mânios stârneşte certuri, şi un înfuriat face multe păcate.

Mândria unui om îl scoboară, dar cine este smerit cu duhul capătă cinste.

Solomon

Un răspuns blând domoleşte mânia, iar un cuvânt aspru ațâță mânia.

Teofrast

Lăcomia a nenorocit mulți oameni fără judecată şi aceasta pentru că le-a fost greu să păstreze măsura când li s-au oferit bunătăți.

Teognis

Pentru lăcomie sunt furtişagurile, uciderile, războaiele, jurământurile cu strâmbul.

Varlaam

Cclmai marc rău e deprinderea cu răul.

Al. Vlahuță

înseamnă să nu fii bun de nimic, dacă izbuteşti să fii bun doar pentru tine.

Voltaire

7X7.Dacă pătrunzi în istoria vieții bărbaților de seamă din trecut, poți vedea că în vremurile de-atunci ei socoteau modestia una dintre cele patru virtuți şi o întemeiau pe curățenia morală.

Zakani

r) SFATURI - DIVERSE

7K8. învață din nenorocirea altora, pentru ca alții să nu învețe din nenorocirea ta.
7K9.Nu este stăpân pe acțiunile sale acela care nu le ştie şi umările.
/'IO.Cine se gândeşte la urmări este ferit de nenorociri.
I') I .Cum semeni aşa vei culege.
7<)2.învață să te învingi pe tine însuți şi vei avea linişte.

Proverbe arabe

/'M.Prima greşeală pregăteşte patul pentru a doua.

Proverb ceh

794 înşelând pe alții, te înşeli pe tine.

Proverb chinez

/Greşelile cele mici fac loc celor mari.
'"<> Cine se împiedică de două ori de aceeaşi piatră merită să-şi rupă piciorul.
i'i / Este mult mai costisitoare răzbunarea injuriilor decât uitarea.

Proverbe engleze '¡ : Cine nu vrea să asculte sfatul nimănui, va învăța pe seama lui. "i'i Cine vede binele şi ia răul, comite o nebunie cu bună ştiință. ' 00 I'. mai bine să te îndrepți decât să fii îndreptat.

Proverbe franceze

ni Fericit cel ce-şi măsoară fiecare pas şi priveşte către sfârşitul

.ii 11 ii ni î sale. '[1] i ine nu se lasă sfătuit nu poate fi ajutat, "i Nuc ruşine să cazi în noroi; e ruşine să nu vrei să te ridici. [1]11 A 11 justifica greşeala înseamnă altă greşeală.

Proverbe italieneCând ai bani gândeşte-te la ziua când nu-i vei mai avea.

Proverb japonez

805. Ce nu vrei să ți se facă ție, nu face nici tu altuia.

806. Toată viața trebuie să înveți cum să trăieşti.

807.A greşi e omenesc; a persista în greşeală e diabolic.

Proverbe latine.

808. De nu te gândeşti la rău, bine nu va fi.

809. Azi vorbele te supără, mâine te fac om.

81 l.Nu trage pisica de coadă ca te zgârie pe mâini.

812. Răzbunarea sângeroasă două case păgubeşte.

Proverbe persane

813. Nu trebuie să-i imităm decât pe cei ce-i vedem făcând bine.

814. Nu e destul să ştii să faci bine, ci trebuie să şi faci.

815. Nu face rău, şi nu te va vorbi nimeni de rău.

816. Fereşte-te de fapte de ruşine.

817. Nu judeca pe om după graiul lui ci după faptele lui.

818. Cine se joacă cu focul se frige.

819. Urmează celui înțelept şi te ia după cel drept.

820. Greşelile îndreptare aşteaptă.

821. Până a nu păți ruşine depărtează de la tine orice greşeală ce îți aduce ruşine.

822. Cea mai mare greşeală - a nu se căi oricine de greşeala sa, şi a nu se ruşina de ea, ci în ea a se făli.

823. Nu-ți băga lingura unde nu-ți fierbe oala.

824. Cine vorbeşte ce-i place, acela să audă şi ce-1 supără.

825. Nu vorbi neîntrebat.

826. Gândeşte-te întâi, apoi vorbeşte.

827.Să fugi de năravuri rele, ca de cele mai rele boale. 828.1ubiți sfaturile, nu laudele.

829. A nu cădea nu se poate, dar cinste îți faci, când cazi, să te scoli.

830. Mai bine să întrebi decât să te rătăceşti.

831. Nu umbla cu mâța-n sac, că i se văd ghiarele.

832. Vor veni bătrânețile să-1 întrebe unde sunt tinerețile.

833. 0ricine se poate înşela, dar pe altul nu se cuvine a înşela.

834. Când poți ajuta, ajuta tu cât poți, ajutor de la altul nicicum să aştepți.

835. Beția e sărăcie grozavă.

836. Bine faci, bine găseşti.

837. De faci bine, nu trâmbița în lume.

838. Aruncă binele tău în dreapta şi-n stânga şi la nevoie ai să-1 găseşti.

839. Răul nu rămâne nepedepsit.

840. Mai mari sunt necazurile ce noi înşine ni le pricinuim, decât cele ce de la alții pătimim.

841 .Tu însuți să nu faci ceea ce consideri greşeala la alții.

842. Ce ție nu-ți place Altuia nu-i face.

843. Cine după ce umblă capătă.

Proverbe româneşti

844. Mai bine să petreci noaptea în supărarea insultei decât în căința răzbunării.

Proverb din Sahara

845. Nu călca în noroi că sare pe tine.

846. întreaga lume coalizată împotriva ta nu-ți poate face nici un sfert din răul pe care ți—1 poți face singur.

Proverbe turceşti.

847. Nu trebuie să treci iarăşi pe drumul pe care te-ai poticnit.

Abu Sokur Balkhi

848. Dacă vrei să nu cunoşti teama, nu face rău.

849. Mai bine să mori de foame decât să te saturi cu pâinea dobândită înjosindu-te.

Anusirvan

850. Priveşte în urmă ce fapte bune ai făcut; aceeaşi răsplată vei vedea.

Asadi Tusi

851 .De vrei să te ocolească primejdia, du-te şi fă bine tuturor.

Attar

852. De la viață să nu aştepți nimic, dimpotrivă, tu trebuie să-i dai totul. Numai aşa vei fi scutit de deziluzii şi te poți bucura de tine, de lupta, de independența şi puterea ta creatoare.

Blaga

853. Eliberează-te de pasiuni, eliberează-te de pofte, eliberează-te de greşeli, - acestea sunt trei precepte, zale şi scut, pentru orice spirit. Purtând această armură, eşti puternic în contra răului, devii invulnerabil.

Brâncuşi

854. Prudența constă în a deosebi binele de rău.

Cicero

855. Din greşeli înveți, dar te costă scump.

856. Nu ți se iartă greşelile doar pentru o faptă bună.

857,Omul cel mai fericit este acela care face fericiți pe cât mai mulți oameni.

Diderot

858. Cine-i prea cheltuitor e datornic tuturor.

859. Cine-n vremea avuției nu gândeşte la păstrare va ajunge ori să ceară, ori să fure-n strâmtorare.

860. Ce nenorocit e-acela cărui i se dă avere însă el o foloseşte spre păcat şi spre durere, dar ce fericit e-acela care ştie, cât o are,
a o folosi spre bine pentru viața viitoare.

861. Dragostea ne-a dat viață, apoi ne-a dat chibzuință,
ca prin ea să ne cunoaştem şi desăvârşim ființa. Prin ea ne putem învinge relele porniri din fire şi putem primi-adevărul şi lucra spre mântuire.

862. N-are rost a-fi plânge laptele vărsat ci să-nveți mai bine cum să-1 fi păstrat. Poartă pururi curăția în adâncul tău subtil; fii mereu bătrân la faptă, iar la rele fii copil.

863. Trupul tău e templul sacru unde Cerul locuieşte. Dacă vrei să stea în tine, tu-n lumină te păzeşte.

865 .Fiica mea, păstrează-ți pururi vasul trupului curat, ca să nu ți-1 întineze nici o pată său păcat; doar un trup curat e vasul cel de preț şi cel sfințit care poartă în lumină sufletul neprihănit. Pentru asta cere pururi Duhului sfințirea Sa- darul Său cel bun şi mare cu plăcere ți-o va da.

866.Dac-ai vrea să-ndrepți de astăzi viața ta pe-un drum frumos, peste câțiva ani avea-vei un trecut străluminos, plin de amintiri curate, plin de bucurii cereşti, peste care cu plăcere, fericit, ai să priveşti.

867.Suferința ce pe lume altuia-i pricinuieşti te va urmări ca umbra ori pe unde-ai să trăieşti.

868. Palmele ce-ai dat la alții, sângele ce l-ai vărsat, nedreptatea ce-ai Scut-o vreunui om nevinovat, faptele de lăcomie, de minciună - orice rău- apăsa-vor greu şi veşnic sufletul şi gândul tău.

869. Precum focul nu stă-n apă ci se stinge biruit, nici dorința rea nu poate sta-ntr-un suflet curățit.

870.Sufletul e ca fântâna: ține în adâncul său tot ce a primit acolo fie bine, fie rău. Dacă vrei să ai curată apa din fântâna ta, numai ce-i curat primeşte, ce-i rău nu primi în ea.

871.N-asculta de vreo ispită care-ți cere curăția. Apărați neprihănirea, scapă-ți nevinovăția, fugi din brațele ispitei, fugi chiar dacă te sfâşie: dup-o clipă poate este prea târziu, pe veşnicie.

872. Nu umbla-n nechibzuință, nu du şarpe-n sânul tău, nu săpa o groapă-n cale, căci tu poți să cazi mai rău.

873. Unde totul merge bine e uşor să sfătuieşti;
e mai greu să-ndrepți acolo unde numai rău găseşti; de aceea tu **acolo** să te duci cu bunul sfat unde răul nimiceşte, unde piere cel curat.

874. Ține seama-ntotdeauna de folosul **tuturor,** nu numai de-al unor prieteni.
Griji, aceasta eşti **dator!** Față de acel ce-ți spune "nu-mi eşti cu nimic dator" eşti datornic cel mai tare: el e-un binefăcător.

875. Nu vrea laude şi plata când îți faci doar datoria; pentru **asta** este omul,
pentru **asta-i** omenia!

876. Da-i cezarului atâta cât îi este-al lui mereu,
dar ce Dumnezeu îți cere, dă-1 numai lui Dumnezeu. Azi cezarii cer atâta, că dacă le-ai da cât zic, niciodată n-ar rămâne pentru Dumnezeu nimic.

877. Chiar şi darul cel mai simplu te arată-un om ales; cine seamănă prin milă, va avea slăvit cules.

878. Rob fiind neprihănirii trăieşti pururea-n lumină, în Credință, în Nădejde şi în Dragoste deplină;
şi, crescând în roada sfânta din mai bine în mai bine, tot mai desluşit se vede chipul Celui Sfânt în tine.

879. Când durerea sau iubirea sufletul ți-1 chinuieşte, bucură-te: suferința curățeşte şi sfințeşte.

880.0stenind să tot răsufle aerul din lume, greu, a ta inima doreşte aerul ceresc, mereu; când îl simte al tău cât de fericit petreci! Fugi de ce e rău, fă bine şi-1 vei respira în veci.

Fericit e-acela care poate-n viață renunța
la un drept al său când asta e-n folosul altuia.
Pleavă şi deşertăciune se alege-aşa curând
de tot ce-şi câştigă lumea, fără dragoste lucrând.

Fum şi spuză-s toate-n lume: astăzi sunt iar mâine nu-s;
e ciudat ce mulți din oameni, totuşi, nu se uită-n Sus.

Nute crede că eşti dascăl până n-ai fost ucenic; cel ce n-a-nvățat temeinic
nu va şti cinstit nimic.

Dacă n-ai dorințe multe, chiar puținul- mult îți pare:
mulțumirea sufletească este-averea cea mai mare.

Nucăuta să-ți creşti averea, ci să-ți micşorezi dorința;
una singură să-ți crească, una singură: credința!

Multor răi li se-mplineşte tot ce vor şi cer mereu, numai pentru că-i apasă blestemul lui Dumnezeu, căci dorințele-mplinite duc pe răi la nebunie,
la păcat şi desfrânare- şi la moarte pe vecie.

Cudorința rea te chinui mult până ți-o împlineşti, însă după împlinire înmiit te chinuieşti. înfrânează-ți lăcomia după patimi şi dorinți ce-mbuibându-te pe tine duc pe alții-n suferinți,
că nu-i mult şi vine plata şi când nici nu te gândeşti- cu cât mai târziu soseşte mai din greu ai să plăteşti.

Nudori ce nu-i permis, nu forța ce nu-i deschis- c-ai să te loveşti apoi ca ulciorul de pietroi.

890.0mul cel adevărat are dor de ce-i curat şi şi-1 cântă-ncununat.

891.Omul cel nechibzuit are dor nelegiuit şi şi-1 plânge pedepsit.

892.Ca să nu-ți răstorni căruța, ține-ți calul strâns în hăț- dar mai strâns ține-ți dorința ca să n-ajungi la dezmăț.

893.Omul înfrânat la minte, la dorințe şi la grai n-o să fie niciodată alungat din nici un rai.

894. Când îți cauți binele tău, altuia nu-i face rău; când usuci cămaşa ta, n-o uda pe-a altuia.

895. Pentru nici o nedreptate tu să nu cauți răzbunare, că nu stinge focul urii, ci-1 aprinde şi mai tare.

896. Trebuie nespus de tare ce e bine să iubim, pentru ca s-avem putere de ce-i rău să ne ferim.

897. Numaifocul îndreptează lemnul care-i strâmb crescut, numai suferința-ndreaptă pe un om adânc căzut-
de aceea totdeauna e un bine-n orice rău dacă omul înțelege şi-şi îndreaptă drumul său.

898. Dacă suferi nedreptate pentru-un ideal frumos nu ți-e spre nefericire, ci spre-un fericit folos; când va triumfa ideea sfântă pentru care-ai tras vei cunoaşte ce răsplată este-n al Dreptății ceas.

899. Din orice greu înveți ceva când vrei să-ndrepți cărarea ta, dar orice sfat nesocoteşti atunci când răul ți—1 voieşti.

900. Nimic nu poate să oprească dreptatea ca să nu sosească. Când vine vreme plății sale nimic nu-i poate sta în cale.
901.Orice faptă prețuieşte după gândul care-o naşte- după el se răsplăteşte, după el se recunoaşte.
902. Nu în fiecare clipă se întâmplă vreo minune: nu te bizui pe ele- ci trăieşte-n fapte bune!
903. Temelia faptei bune stă-n Cuvânt şi-n rugăciune; începutul faptei rele este-n ruperea de ele.
904. A-i sluji pe oameni ca pe Dumnezeu- adevăru-acesta sâ-1 înveți mereu!
905.0rice om plăteşte-o dată prețul celor făptuite, de aceea nu te-abate din cărările cinstite.
906. Cât de greu, tot faci odată- dacă vrei şi nu-ncetezi,
dar n-ai să ajungi niciunde, când nu vrei şi când nu crezi.
907. De credință şi voință va depinde tot ce cați: şi de Ceruri şi de vremuri doar aceia-s ajutați.
908. Primeşte sfatul tuturora, dar hotărârea tu s-o iei:
asupra ta rămâne fapta şi tu ai să răspunzi, nu ei.
909. Fă mereu o faptă bună, fie cât de mică
să nu faci nimic e drumul spre-a nu fi nimică.
910. Nicicând tu nu-ți pierde vremea fără-a face ceva bine,
căci de-ți pierzi tu astăzi vremea mâine-ai să te pierzi pe tine. 91 l.Şi-un gând bun, la Ceruri este socotit ca fapta bună gândul rău e ca păcatul- gând şi faptă se-mpreună. 912.Ține minte promisiunea şi-mplineste-o neapărat: promisiunea ne- mplinită -nume şi cuvânt pătat
913.0 făgăduință bună împlineşte-ți-o pe loc; una rea, fii treaz, n-o face- de-ai făcut, arunc-o-n foc.
914. Nu făgădui cu graba nimănui mărinimos, dar, dac-ai promis, fă totul
şi la vreme şi frumos.
915. Fericirea e-mplinirea datoriei care-o ai;
când o ştii plătita-aceasta, poți să te simțesti ca-n rai.
916. De rămâi pe totdeauna pe cărarea cea curată, fericirea ta nu scade şi nu piere niciodată.
917. Numai când pierzi curăția şi te-abați din calea bună, pierzi şi fericirea vieții- ele umblă împreună.
918. N-0 să poată niciodată fi pe lume fericit cela ce nefericirea altora a pregătit.
919. N-0 să-şi poată-afla vreodată fericirea lui, acel ce-a nefericit pe alții, chinuindu-i în vreun fel.
920. Fericirea nu stă-n locul, ci în starea-n care eşti, nu de-mprejurări atârnă, ci de felul cum trăieşti, nu de locul unde te-afli, ci de umbletul frumos, nu-n afară, ci-nlăuntrul sufletului credincios.
921. Fericirea-adevarată nu stă-n mult, ci stă-n puțin, iar puținul nu-i lipseste omului cu gând senin.

922. Cel mai fericit e-acela ce doreşte mai puțin; multul, fără mulțumire, e-un izvor de griji şi chin.

923. Fericirea ce-o dă lumea e ca apa cea sărată: cu cât bei mai mult dintr-însa,
nu-ți vezi setea astâmpărată.

924.Singur binele e sigur, nu averea, nici norocul; fericit cel ce pe Bine îşi întemeiază locul, fericit cel ce pe Bine îşi întemeiază starea- nu-1 va clătina nici vântul, nu-1 va îneca nici mareaFericirea nu se află decât pe-al credinței drum nici în veacul care vine nici în veacul de acum, dar pe drumul ascultării şi credinței, mai frumos, fericirea totdeauna e-un tovarăş credincios.

925. Ferice milostivii ce milă pururi fac, căci ei avea-vor parte de milă până n veac.

926. Ferice făcătorii de pace, căci ei sunt chemați de-a pururi fiii lui Dumnezeu Cel Sfânt.

927. Ferice-acei ce pentru dreptate vor răbda, căci ei împărăția cerească vor lua.

928. Ferice va fi vouă când fi-veți prigoniți şi-n lume, pentru Domnul, veți fi batjocoriți, când vorbe mincinoase şi rele vor căuta să spună contra voastră fiindcă-L veți urma; fiți bucuroşi şi veseli atunci precum v-a spus, căci mare e răsplata ce vă aşteaptă Sus.

929. Fericit e-acela care, cunoscând pe Dumnezeu, biruieşte orice teamă, pentru a-L sluji mereu.

930. Fericirea vieții taîe, te înşeli; în veac nu vine din durerea şi-osândirea altuia de către tine; ci din chinul şi durerea ce-o faci lui
- pe orice cale -
va veni nefericirea ta şi-a căsniciei tale. 932.Să ne mulțumim întruna cu ce câştigăm cinstit şi să nu ne chinuiască ce au alții nemuncit. Nu e fericit acela care-i chinuit mereu că la alții-i cel mai bine, iar la el e cel mai greu. 933.Fericire trecătoare poți să afli-n multe, jos, dar eterna fericire afli numai în Hristos; fericire mărginită poți să afli şi-n alt fel, fericire fără margini este, însă, numa-n El. Dacă dăm atâta cinste unui descoperitor, câtă oare se cuvine Unicului Creator? Când ne luminăm atâta de ceva " descoperit", cât să ne mirăm de-Acela
care-acestea le-a-ntocmit.

934. Nu-i de-ajuns să lauzi omul cel cinstit şi priceput- trebuie să faci ca dânsul tot ce vezi şi vrei făcut.

935. Fii purtat mereu de-ndemnul dragostei pentru frumos-
pururea urând păcatul să-1 iubeşti pe păcătos. 937.0, gândeşte la urmare! Orice faptă are plată-
nebunia vede-n urmă, chibzuință vede-ndată!

938. Ce greu se pot gândii la alții cei ce gândesc numai la ei-
la alții pot gândi doar sfinții, pe când la ei, orice mişei.

939. Numai după chibzuință îndelungă şi-nțeleaptă spune-ți hotărât cuvântul celui care ți-1 aşteaptă, căci cuvântul, ca şi fapta, este-n lume mai de preț decât orişice avere ori comoară-a unei vieți.

940. Nu lovi cu biciul caii până nu eşti în căruță: graba totdeauna pierde-

şi prostia nu te cruță. 941 .Mai degrabă să faci **bine** decât **repede o** treabă; deseori în loc de cinste iei ruşine după grabă.

942. Pierzi şi "multul", dacă astăzi nu bagi seama pe "puțin"-

ține la economie de pe când e sacul plin!

943. Condu-ți gura după pungă, cumpănind să ți se-ajungă, căci mâncând pe datorie

nu mai scapi de sărăcie.

944. Aurul pierdut se poate să-1 mai afli câteodată, însă vremea ta pierdută n-o mai afli niciodată. Griji de timp mai mult ca de-aur, foloseşte-1 cât mai bine:

uită-te cum fuge timpul - aurul ce nu mai vine.

945. Pâinea binecuvântată este numai pâinea care o câştigi cu-a frunții tale,

nu cu-a altora, sudoare!

946. Niciodată nu răspunde greutății: "nu mai pot", ci răspunde: " pot "-

şi-ndată vei vedea că birui tot.

947. Când îți faci cuptoru-n cale, ai sfătuitori destui, dar tu nu urma orbeşte sfaturile nimănui,

ci din toate cele spuse, mestecate împreună, ia-ți tu singur hotărârea cea mai dreaptă şi mai bună. 948,Omul cel cu suflet mare uită pururea şi iartă, numai cel mişel la suflet se răzbună şi se ceartă.

949. Nu te ruşina când ierți, ruşină-te când te cerți, căci aşa cum te-ai rugat: precum ierți vei fi iertat.

950. Pentru rău să nu-ntorci rău pururi te fereşte, lasă-ntoarcă cel curat,

căci el greşeşte.

951. Dacă poți ierta, iubite, porți în tine suflet mare- numai sufletele-alese ca să ierte pot fi-n stare.

952. Ura, fiica mea, de nimeni nu lăsa să te despartă: caută totdeauna pacea, iar ca s-o găseşti, tu iartă.

953. Nu ținea cu nimeni ceartă: de ai vină, sau n-ai, iartă.

954. Nu ținea la cinstea lumii şi la slava ei deşartă: pe duşman sau pe prieten din tot sufletul îl iartăNu te supăra pe cel rău niciodată, ori de câte ori îl vei vedea-mplinindu-şi planurile lui urâte, nici când vei vedea că-n toate izbuteşte la tot pasul- Sus e Cel din Cer şi-1 vede şi-i aduce şi lui ceasul.

955. Nu te răzbuna pe-acela care-ți face nedreptate, nici când îți răpeşte dreptul,

ori cu pietre-o să te-mproaşte: lasă tu să Se răzbune Cel de Sus, căci El când bate se cunoaşte. 957 .Cel cuminte se arată printr-o aspră judecată- pentru sine viața toată, pentru altul niciodată.
Ceamai mare răzbunare e să-ți ierți vrăjmaşul tău
astfel el va recunoaşte că eşti bun şi el e rău.
De loveşti, tu simți **o clipă** satisfacția deşartă; dacă ierți, **pe viața toată** vei fi fericit - deci iartă.
Dcă vei voi vreodată
să-ți răzbuni pc-ai tăi vrăjmaşi, stăpâneşte-te, mâniei frâul slobod să nu-1 laşi; stai întâi, gândeşte bine înainte de-a lovi: dacă vei porni prea grabnic, prea târziu te vei opri.
Nimeni nu e bun ca Cerul, nici milos, din câți trăiesc, dar nici el nu iartă celor care nu se pocăiesc.
Deci de vrei şi tu vreodată pe deplin să fii iertat, ți se cere o deplină pocăință de păcat.
Până când mereu pe alții aruncăm a noastră vină, nu ajungem la iertarea şi la pacea cea deplină.
Nu-i alt semn s-arate-n lume că un suflet este mare
decât semnul bunătății ce s-arată prin iertare. Prieteni buni sau prieteni răi nu-i ştii pe senine căi-
se văd numai prin furtuni care-s răi şi care-s buni.
Credincios e omul care nu se bucură de rău nici de moartea celui care
este-un vechi duşman al său.
Toată legea-i o poruncă, una numai: să iubeşti; de-o-mpiineşti te mântuieşte, dacă nu - nimic nu eşti.
Celui ce-ți vorbeşte rece, plin de ură şi mânie, cald vorbeşte-i totdeauna fără nici-o duşmănie,
căci mereu în foc ținându-1, chiar şi fierul se îndoaie- şi nu-i suflet ca iubirea îndelungă să nu-1 moaie.
Dacă vrei în lume bine, du iubire-n calea ta: cele mici cresc prin iubire, cele mari pier fără ea.
Ce vrei alții ca să-ți facă, mai întâi le fă tu lor; dacă vrei să te iubească dă iubire tuturor.
împart.e-n jurul tău iubirea cum soarele iubirea-mparte şi cum izvoru-mparte apă- aşa vei străluci şi-n moarte.
/1 .Cu iubire-nflăcărată despre Adevăr vorbeşte: duhul dragostei adună, duhul urii risipeşte.
'< 72.în iubirea cea lumească te iubeşti întâi pe tine:
rar pe-ai tăi, mai rar pe alții, dar nicicând pe Dumnezeu, dar în cea duhovnicească 11 iubeşti pe El mai bine, apoi pe-alții, iar în urmă de te mai gândeşti la "eu".Rădăcinile iubirii de-s în inimă curată, roada ei întotdeauna-i roadă binecuvântată, dar când ele sunt în pofte, sau ajung să fie-n ea, roada ei e blestemată;
smulge-o când ajunge-aşa.,
973. După ce-ai căzut în groapă, mulți îți spun ce trebuia să nu fi făcut "nainte ca să fi-ajuns în ea,

dar puțini sunt cei ce grabnic ți-ntind mâna iubitor; nu da sfaturi, nici mustrare când e lipsă de-ajutor. 975.Să-l ajuți pe om în valuri, nu când a ajuns la mal; nu când este lângă casă, ci pe drum să-1 iei pe cal; nu când e sfârşitul muncii să vii şi tu să ajuți, că aşa fac cei leneşi şi zgârciți şi prefăcuți!

976. Uşor poți face-o rană, dar s-o închizi, mai greu, de-aceea fii cu grijă în tot ce faci mereu; cu dragoste şi vorba şi fapta să ți-o-mbraci, a semenilor rană s-o-nchizi, iar nu s-o faci.

977. Dacă vrei să afli pacea şi lumina mântuirii, adă-ți focul la fântână, adă-ți inima iubirii.

978.Stăpânirea-n curăție şi umblarea-n înfrânare te feresc de multe rele şi de multe zile-amare.

979. Petrecerile lumii nu-mbogățesc nicicând; acel ce nu le lasă, va plânge şi flămând.

980. Bună-icalea înfrânării şi cuminte-i cine-o ține, cine-a mers pe ea-n viață a mers drept şi-a ajuns bine.

Dorz

981. Nu prin hrană, haină sau aparențe exterioare te vei impune, ci prin onestitate şi fapte bune.

982. Fixează-ți în minte o regulă şi un ideal de purtare, cărora să te conformezi riguros atât în singurătate cât şi între oameni.

983. L,a toate greutățile vieții tale caută în tine puterea cu care să le poți ține piept.

984. De la vorbă treci la fapta bună şi în curând vei ajunge să auzi bine de tine.

Epictet

985. Răzbunarea atrage după sine răzbunare.

Erasm din Rotterdam

986. Nu-i înțelept a persista în greşeala.

Eschil

987 .Pentru mulți oameni propriile hotărâri sunt pricina nenorocirii lor.

Esop

988. Este înțelept a cugeta cele ce trebuie chiar şi în nenorocire.

Euripide

989. Cine a căzut din vina lui, nu trebuie să se plângă.

Farrokhi

990. Dacă vrei să rupi trandafirul, atunci nu uita că el are şi spini.

991.Acel ce n-a învățat de la viața trăită, nu va învața de la nici un dascăl.

Ferdousi

992. Primul pas spre bine este acela de a nu face rău.

Franklin

993. Principiul omenesc e de a nu supăra pe altul.

994. Nu învăța pe nimeni lucruri rele, fiindcă aceasta e la fel cu a face rău.

995. întoate cele fii drept, fiindcă cel drept n-are nevoie de judecător.

Ghabus Name

996. Către respectul față de noi înşine ne îndrumă moralitatea; la slima față de alții ne obligă educația.

997. Eroarea e îngăduită în tinerețe numai să n-o târâm cu noi în bătrânețe.

998.Nu eşti niciodată înşelat, te înşeli singur.

Goethe

999,Omul se schimbă pe tot ceasul, după vârstă, după vreme şi după întâmplări. Ferice de cine se schimbă de rău spre mai bine, ca gândacul de mătase.

1000.Vai de cei ce nu învață din câte au pățit.

1001. Buna economie a casei, temelia casei. O asemenea temelie să faci şi tu casei tale.

1002.1ubirea de argint, izvorul răutăților. Departe d-un asemenea izvor, ca să nu te îneci el.

I.Golescu

1003. Disprețul este forma cea mai fină a răzbunării.

Gracian

1004. Te faci respectat, respectând pe alții, iată în ce constă poUtețea.

Grcnier

1005. Cui nu se poate salva din propria sa putere, nimeni nu-i poate veni în ajutor.

1006. Cine seamănă vânt, culege furtună.

1007. Dacă norocul vă dăruie bogății, folosiți-le în scopuri mărețe şi cinstite.

Fr. Guicciardini

1008. Dacă vrei să afli o cale spre mai bine, e nevoie să priveşti îndelung tot ce este mai rău.

Th. Hardy

1009. Pățaniile mele neplăcute, au devenit pentru mine învățături.

Heraclit din Efes

1010. Cel care are minte să ia doua oglinzi; una să-şi vadă faptele rele, să se ruşineze şi să încerce să îndrepte atât cât poate din ele, iar în cealaltă să vadă faptele cele bune ale semenilor săi, să-i împodobească doar pe ei şi să facă asemenea lor.

1011. Mintea bună şi nefolosită este ca pământul bun lăsat în paragină. Vorba bună nu este întreagă decât dacă este însoțită de fapte bune.

Ibn Al - Muqaffa

1012. Nu aştepta binele dacă faci rău, fiindcă dacă sădeşti ghimpe nu culegi iasomie.

Ibn Yamin

1013. Vai de acela care ține minte pedeapsa şi uita greşeala.

1014. Gândurile rele se alungă prin fapte bune.

1015. Faptele bune ale tale vor fi pornirile bune ale fiilor tăi. Măcar atât ar trebui să te îndemne a le face.

1016. Moralitatea se reazemă pe respectul de alții şi pe respectul de sine.

1017. Beţivul îşi îneacă întâi necazurile şi apoi viața.

Iorga

1018. Copiii au mai multă nevoie de modele decât de critici.

Jonbert

1019. Când pui piciorul pe floare, gândeşte-te la ghimpi.

Kamal Khugiandi

1020. Ce îți duce viitorul depinde, în primul rând de tine.

M. Lechat

1021. Modul cel mai bun de a te răzbuna pe cineva este acela de a nu răsplăti răul cu rău. Şi binele şi răul stau în puterea noastră.

Marc Aureliu

!023.Noaptea s-a făcut pentru ca să-şi judece omul faptele pe care le face ziua.

1024. Nu fi cuminte doar în vorbele tale, ci prin faptele tale.

1025. Adu-ți aminte de unde vii, unde te afli şi unde o să te duci. l()26.Beția este poarta prin care intră omul la toate blestemățiile.

Moise

1027 .Când vezi un om căzut în drum, nu este frumos să dai pinteni calului.

1028. Aminteşte-ți-l întotdeauna pe cel care, măcar o dată, ți-a făcut bine.

1029. Prietenul nu-ți poartă de grijă, când tu însuți nu-ți porți. 1030.1n orice treabă, când vrei să intri, priveşte-i de la început sfârşitul.

1031. De nu-ți doreşti nenorocirea, de cei răi să te fereşti.

Naser Khosrou

1032. Fiule, nu te arăta viteaz în băutură şi nici nu te lăuda cu ea, căci pe mulți i-a prăpădit vinul şi multe rele a pricinuit.

Neagoe Vodă Basarab 1033.Străduieşte-te să fii folositor oamenilor, ca firea ta să înfrumusețeze lumea; să ai o fire bună şi asemeni trandafirului, parfumul tău să se răspândească pentru întreaga lume.

Goana după înavuțire duce la pierderea şi a ceea ce ai.

Nezami

Fapta prin care se atrage ruşinea să nu fie săvârşită.

Panciatantra

Nu trebuie să imităm decât pe acei ce-i vedem făcând bine.

Cine face bine, bine găseşte. Cine face rău, răul îl însoțeşte.

Răul ce şi-1 face omul singur, nimeni altul n-ar putea să i-1 facă.

Nu face, să nu ți se facă.

A.Pann

Nu te încrede în omul rău ca să nu cazi în nenorocire.

Papirus Insinger

Arată-te pe tine, în toate, pildă de fapte bune.

Pavel din Tars

Răzbunarea nu vindecă răul.

Cine mereu chefuieşte Tot mai prost se înțoleşte.

Nu strângi baierele pungii, repede sărăceşti.

Pellico

Faptelor urâte le urmează ca sancțiune ruşinea; celor frumoase râvna pentru cinstire.

Platon

Fii în pace cu oamenii, în război cu viciile.

Publius

Cine noaptea bea vin şi ziua doarme îşi dărâmă casa fericirii.

Rudaki

Dacă doreşti ceva, atunci caută în tine însuți.

Păcatul caută-l în tine însuți, iar dacă l-ai găsit, recunoaşte că eşti vinovat că te-au pedepsit pe bună dreptate, iar pe ceilalți judecă-i mai puțin.

Rumi

N-aiştiut oare că ai să-ți vezi picioarele în lanțuri atunci când n-ai vrut să asculți povețele oamenilor ?

Saadi

Viața noastră este legată de a tuturor. Nu poate fi fericit cineva care se uită numai la el şi care aduce toate lucrurile spre interesul lui; trebuie să trăieşti şi pentru altul dacă vrei să trăieşti pentru tine.

1052.Să ne dăm silința să nu supărăm pe nimeni.

1053. Cunoaşte-te pe tine însuți.

Sencca

1054. Păzeşte-te de certuri.

Shakespeare

1055. îndreptarea prin sine însuşi e scopul pedepsei.

Slavici

1056. Un exemplu e mai mult decât o regulă. Este o învățătură prin faptă. Este o lecție fără cuvinte, care explică adeseori mai bine decât o poate face limba. Când se dă un exemplu rău, regulile chiar şi cele bune sunt de foarte mică însemnătate. Pildei, nu poruncii i se dă ascultare.

SmilesNu trebuie să ne mulțumim a-i lăuda pe oamenii de bine, ci să le urmăm şi exemplul.

Socrate

1057. Ca cel ce prinde un câine de urechi, aşa este cel ce se vâră într-o ceartă, în care nu este amestecat.

1058. Ascultă sfatul şi primeşte povața, ca să fii înțelept toata viața.

1060.Să nu te părăsească bunătatea şi credincioşia: leagă-ți-le la gît,
scrie-le pe tăblița inimii tale. Şi astfel vei căpăta trecere şi minte sănătoasă, înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor.

1061. încrede-te în Domnul din toată inima ta, şi nu te bizui pe înțelepciunea ta! Recunoaşte-L în toate căile tale, şi El îți va netezi cărările. Nu te socoti singur înțelept; teme-te de Domnul, şi abate- te de la rău! Aceasta va aduce sănătate trupului tău, şi răcorite oaselor tale.

1062. Fiule, nu dispreţui mustrarea Domnului, şi nu te mâhni de pedepsele Lui. Căci Domnul mustră pe cine iubeşte, ca un părinte pe copilul pe care-1 iubeşte!

1063. Ferice de omul care găseşte înțelepciunea, şi de omul care capătă pricepere! Căci câştigul pe care-1 aduce ea este mai bun decât al argintului, şi venitul adus de ea este mai de preț decît aurul;

1064. Nu opri o binefacere celui ce are nevoie de ea, când poți s-o faci.

1065. Nu zice aproapelui tău: „Du-te şi vino iarăşi; îți voi da mâine! când ai de unde să dai.

1066. Nu gândi rău împotriva aproapelui tău, când locuieşte liniştit lângă tine.

1067. NU te certa fără pricină cu cineva, cînd nu ți-a făcut nici un rău.

1068. Păzeşte-ți inima mai mult decât orice, căci din ea ies izvoarele vieții.

1069. Cărarea pe care mergi să fie netedă, şi toate căile tale să fie hotărâte: nu te abate nici la dreapta nici la stânga, şi fereşte-te de rău.

1070. Cel rău este prins în înseşi nelegiuirile lui, şi este apucat de legăturile păcatului lui. El va muri din lipsă de înfrânare, se va poticni din prea multa lui nebunie.

1071. Şase lucruri urăşte Domnul, şi chiar şapte îi sunt urîte: ochii trufaşi, limba mincinoasă, mâinile care varsă sânge nevinovat, inima care urzeşte pianuri nelegiuite, picioarele care aleargă repede la rău, martorul mincinos, care spune minciuni, şi cel ce stârneşte certuri între frați.

1072. Zi înțelepciunii: „Tu eşti sora mea! Şi numeşte priceperea prietena ta, ca să te ferească de nevasta altuia, de străina care întrebuințează cuvinte ademenitoare.

1073. Primiți mai degrabă învățăturile mele decât argintul şi mai degrabă ştiința decât aurul scump. Căci înțelepciunea prețuieşte mai mult decât mărgăritarele şi nici un lucru de preț nu se poate asemui cu ea.

1074. Eu umblu pe calea nevinovăției, pe mijlocul cărărilor neprihănirii, ca să dau o adevărată moştenire celor ce mă iubesc, şi să le umplu visteriile.

1075. Şi acum, fiilor, ascultați-mă, căci ferice de cei ce păzesc căile mele! Ascultați învățătura, ca să vă faceți înțelepți, şi nu lepădați sfatul meu. Ferice de omul care m-ascultă, care veghează zilnic la porțile mele, şi păzeşte pragul uşii mele. Căci cel ce mă găseşte, găseşte viața, şi capătă bunăvoința Domnului. Dai' cel ce păcătuieşte împotriva mea îşi vatămă sufletul său; toți cei ce mă urăsc pe mine, iubesc moartea.

1076. Dacă eşti înţelept, pentru tine eşti înţelept; dacă eşti batjocoritor, tu singur vei suferi.
1077. „Cine este prost, să vină încoace!"Celor lipsiţi de pricepere le zice: „Veniţi de mâncaţi din pâinea mea, şi beţi din vinul pe care 1- am amestecat!"
l()78.Comorile câştigate pe nedrept nu folosesc, dar neprihănirea izbăveşte de la moarte.
1079. Pe capul celui neprihănit sunt binecuvântări, dar gura celor răi ascunde silnicie.
1080. Cine umblă fără prihană, umblă fără teamă, dar cine apucă pe căi strâmbe se dă singur de gol.
1081. Cine îşi aduce aminte de certare apucă pe calea vieţii; dar cel ce uită mustrarea apucă pe căi greşite.
1082. Cine vorbeşte mult nu se poate să nu păcătuiască, dar cel ce-şi ţine buzele, este un om chibzuit.
1083. Cine are o inimă înţeleaptă primeşte învăţăturile, dar cine are o gură nesocotită se prăpădeşte singur.
1084. Când vine mîndria, vine şi ruşinea; dar înţelepciunea este cu cei smeriţi.
1085. Neprihănirea oamenilor cinstiţi îi cârmuieşte fără teamă, dar vicleniile celor stricaţi le aduc pieirea.
1086. Nevinovăţia omului fără prihană îi netezeşte calea, dar cel rău cade prin însăşi răutatea lui.
1087. Cel rău dobândeşte un câştig înşelător, dar cel ce seamănă neprihănirea are o adevărată plată.
1088. Adevărataneprihănire duce la viaţă, dar cel ce urmăreşte răul găseşte moartea.
1089. Hotărât: cei rău nu va rămâne nepedepsit, dar sămânţa celor neprihăniţi va fi scăpată.
1090. Cine se teme de Domnul are un sprijin tare în El, şi copiii lui au un loc de adăpost la El.
1091. Cine asupreşte pe sărac, batjocoreşte pe Ziditorul său, dar cine are milă de cel lipsit, cinsteşte pe Ziditorul său.
1092. Un răspuns blând potoleşte mînia, dar o vorbă aspră aţâţă mânia!
1093.Ochii Domnului sunt în orice loc, ei văd pe cei răi şi pe cei buni.
1094.Limba dulce este un pom de viaţă, dar limba stricată zdrobeşte sufletul. Calea celui rău este urâtă Domnului, dar El iubeşte pe cel ce umblă după neprihănire.
1095. Mai bine un prânz de verdeţuri şi dragoste, decît un bou îngrăşat şi ură.
1096. Gândurile rele sunt urâte Domnului, dar cuvintele prietenoase sunt curate înaintea Lui.
1097. Domnul Se depărtează de cei răi, dar ascultă rugăciunea celor neprihăniţi.
1098. Frica de Domnul este şcoala înţelepciunii, şi smerenia merge înaintea slavei.
1099. Încredinţează-ţi lucrările în mîna Domnului, şi îţi vor izbuti planurile.
1100. Când sunt plăcute Domnului căile cuiva, îi face prieteni chiar şi pe vrăjmaşii lui.
1101. Calea oamenilor fără prihană este să se ferească de rău; acela îşi păzeşte sufletul, care veghează asupra căii sale.
1102. Cine cugetă la Cuvântul Domnului, găseşte fericirea, şi cine se încrede în Domnul este fericit.

1103. Cine îşi bate joc de sărac, îşi bate joc de Cel ce 1-a făcut; cine se bucură de o nenorocire, nu va rămâne nepedepsit.
1104. Celui ce întoarce rău pentru bine, nu-i va părăsi răul casa.
1105. Cine iubeşte certurile iubeşte păcatul, şi cine-şi zideşte poarta prea înaltă, îşi caută pieirea.
1106. Cine păzeşte porunca, îşi păzeşte sufletul; cine nu veghează asupra căii sale, va muri.
1107. Cinc are milă de sărac, împrumută pe Domnul, şi El îi va răsplăti binefacerea.
1108. Ascultă sfaturile, şi primeşte învățătura, ca să fii înțelept pe viitor!
11 lO.Frica de Domnul duce la viață, şi cel ce o are, petrece noaptea sătul, fără să fie cercetat de nenorocire.
1111.încetează, fiule, să mai asculți învățătura, dacă ea te depărtează de învățăturile înțelepte.
1112. Vinul este batjocoritor, băuturile tari sunt gălăgioase; oricine se îmbată cu ele nu este înțelept.
1113. Este o cinste pentru om să se ferească de certuri; dar orice nebun se lasă stăpânit de aprindere.
1114. Nu zice: „îi voi întoarce eu răul! Nădăjduieşte în Domnul, şi El te va ajuta.
1115. Cine îşi astupă urechea la strigătul săracului, nici el nu va căpăta răspuns, când va striga.
1116. Cine iubeşte petrecerile va duce lipsă, şi cine iubeşte vinul şi untdelemnul dresurilor nu se îmbogățeşte.
1117. Cine urmăreşte neprihănirea şi bunătatea, găseşte viață, neprihănire şi slavă.
1118. Cine îşi păzeşte gura şi limba, îşi scuteşte sufletul de multe necazuri.
1119. Un nume bun este mai de dorit decât o bogăție mare, şi a fi iubit prețuieşte mai mult decât argintul şi aurul.
1120. Cine semenă nelegiuire, nelegiuire va secera, şi nuiaua nelegiuirii lui este gata.
1121. Cine asupreşte pe sărac ca să-şi mărească avuția, va trebui să dea şi el altuia mai bogat şi va duce lipsă.
1122. Nu despuia pe sărac, pentru că este sărac, şi nu asupri pe nenorocitul care stă la poartă! Căci Domnul le va apăra pricina lor, şi va despuia viața celor ce-i despoaie.
1123. Nu muta hotarul văduvei, şi nu intra în ogorul orfanilor, căci răzbunătorul lor este puternic: El le va apăra pricina împotriva ta.
1124. Nu fi printre cei ce beau vin, nici printre cei ce se îmbuibează cu carne. Căci bețivul şi cel ce se dedă la îmbuibare sărăcesc, şi ațipirea te face să porți zdrențe.
îl25.Ale cui sunt vaietele? Ale cui sunt oftările? Ale cui sunt neînțelegerile? Ale cui sunt plângerile? Ale cui sunt rănirile fără pricină? Ai cui sunt ochii roşii? Ale celor ce întârzie la vin, şi se duc să golească paharul cu vin amestecat. Nu te uita la vin când curge roşu şi face mărgăritare în pahar; el alunecă uşor, dar pe urmă ca un şarpe muşcă şi înțeapă ca un basilisc. Ochii ți se vor uita după femeile altora, şi inima îți va vorbi prostii. Vei fi ca un om culcat în mijlocul mării, ca un om culcat pe vârful unui catarg.
1126. Nu pizmui pe oamenii cei răi, şi nu dori să fii cu ei; căci inima lor se gîndeşte la prăpăd, şi buzele lor vorbesc nelegiuiri.

1127. Dacă zici: „Ah! n-am ştiut!... Crezi Că nu vede Cel ce cântăreşte inimile şi Cel ce veghează asupra sufletului tău? Şi nu va răsplăti Ei fiecăruia după faptele lui?

1128. Nu întinde curse, nelegiuitule, la locuința celui neprihănit, şi nu-i tulbura odihna. Căci cel neprihănit de şapte ori cade, şi se ridică, dar cei răi se prăbuşesc în nenorocire.

1129. Nu te mânia din pricina celor ce fac rău, şi nu pizmui pe cei răi! Căci cel ce face răul n-are nici un viitor, şi lumina celor răi se stinge.

1130. Nu vorbi în chip uşuratic împotriva aproapelui tău; ori ai vrea să înşeli cu buzele tale? Nu zice: „Cum mi-a făcut el aşa am să-i fac şi eu, îi vor răsplăti după faptele lui!

1131. Am trecut pe lîngă ogorul unui leneş, şi pe lângă via unui om Iară minte. Şi era numai spini, acoperit de mărăcini, şi zidul din piatră era prăbuşit. M-am uitat bine şi cu luare aminte, şi am tras învățătură din ce am văzut. „Să mai dorm puțin, să mai ațipesc puțin, să mai încrucişez mîinile puțin ca să mă odihnesc!... Şi sărăcia vine peste tine pe neaşteptate, ca un hoț, şi lipsa, ca un om înarmat.

1132. Nu te grăbi să te iei la ceartă, ca nu cumva la urmă să nu ştii ce să faci, cînd te va lua la ocări aproapele tău.

1133. Ca un dinte stricat şi ca un picior care şchiopătează, aşa este încrederea într-un stricat la ziua necazului.

1134. Dacă este flămînd vrăjmaşul tău, dă-i pâine să mănânce, dacă-i este sete, dă-i apă să bea. Căci făcând aşa, aduni cărbuni aprinşi pe capul lui, şi Domnul îți va răsplăti.

1135. Cînd îți vorbeşte cu glas dulce, nu-1 crede, căci şapte urâciuni sunt în inima lui.

1136. Cine sapă groapa altuia cade el în ea, şi piatra se întoarce peste cel ce o prăvăleşte.

1137. Nu te făli cu ziua de mâine, căci nu ştii ce poate aduce o zi.

1138. Săte laude altul, nu gura ta, un străin, nu buzele tale.

1139. După cum ferul ascute ferul, tot aşa şi omul ațâță mânia altui om.

1140. Cine îşi ascunde fărădelegile, nu propăşeşte, dar cine le mărturiseşte şi se lasă de ele, capătă îndurare.

1141. Un om credincios este năpădit de binecuvântări, dar cel ce vrea să se îmbogățească repede nu rămâne nepedepsit.

1142. Un om pizmaş se grăbeşte să se îmbogățească, şi nu ştie că lipsa va veni peste el.

1143. Cine dă săracului, nu duce lipsă, dar cine închide ochii, este încărcat cu blesteme.

1144. Un om care se împotriveşte tuturor mustrărilor, va fi zdrobit deodată şi fără leac.

Solomon

1145. Lumea nu-ți poate dărui ceea ce nu primeşte de la tine.

Tolstoi

1146. Cel care 1-a luat pe omul bun drept pildă, Ie-a închis gura duşmanilor îngrozitori pentru toata viața.

1147 .Numai prin fapte bune vei putea ajunge bărbat.

Tuti-Name

1148.Noi suntem ceea ce faptele noastre sunt.

Vianu<u>**CAPITOLUL V**</u>

<u>Necesitatea respectării legii</u>

"Cine legea nu cinsteşte, fără lege se numeşte"

Proverb românesc.

1149. închină-te legii, dacă vrei să te ocrotească.

Proverb arab

1150.Ai ştiut să furi, să ştii să dai şi socoteală.

Proverb indochinez

1151. Cine legea nu cinsteşte, fără lege se numeşte.

1152. Legea, voința obştei şi folosul ei.

Proverbe româneşti

1153. La păcat nou, pedeapsă nouă.

Proverb spaniol

1154.Se cuvine ca judecătorii să aibă în mâini cartea legii, iar în inimă spiritul legii.

Fr. Bacon

]155.Nimic nu e mai puțin cunoscut decât tocmai ce ar trebui să cunoască toata lumea: legea.

Balzac

1156. Cetățeanul trebuie a da ascultare legii, căci legea arată voința poporului...

Bălcescu

1157. Binele public trebuie să fie cea dintâi şi cea mai însemnată lege.

Cicero

1158.0ratorul Demostene spusese că legile sunt sufletul statului; căci după cum corpul lipsit de suflet cade tot astfel şi un stat se prăbuşeşte dacă nu are legi.

Democrit

Fă-te prieten cu Dreptatea şi cu Cinstea fii amic, căci atunci judecătorul nu-ți va dăuna nimic,
dar de nu iubeşti dreptatea, teme-te de fața lui- vinovatul n-are prieten: când s-ar plânge n-are cui.

Nedreptate niciodată tu să nu-i faci nimănui, căci asupra ta se-ntoarce tot ce-arunei asupra lui.

1161 .Când dreptatea e dreptate, ea-i aceeaşi pentru toți, cât de jos ar fi cei vrednici, cât de sus ar fi cei hoți.

1162.După cum respectă legea, vezi pe drept sau pe nedrept,
după cum vorbesc de Cinste, vezi pe prost sau pe-nțelept.

1163.Să nu păgubeşti vreodată pe vreun semen cu nimic, nici când tu eşti cel mai mare şi-al tău semen cel mai mic.

1164. Coaja cea muncită e mai dulce-n gură decât cozonacul cel din furătură.

Dorz

1165. Legile sunt făcute pentru cei înțelepți nu ca să facă rău, ci ca să nu se facă.

Epicur

1166. Nu din ură şi nici din razbunare, ci din necesitatea socială se pedepseşte pentru îndreptarea celor greşite, dacă se poate şi pentru prevenirea altor încălcări culpabile, dacă s-ar ivi ispita pentru alții.

Găvănescu

1167. La toate după lege să te sileşti a urma, şi nici măcar una greşeală vei avea.

I. Golescu

1168. Preceptele dreptului sunt: să trăieşti cinstit, să nu vatămi altuia, să dai fiecăruia ce i se cuvine.

Justinian

1169. A te împotrivi legii, înseamnă a da lovitură patriei drept în inimă. Trebuie să respectăm legea, care-i ocrotirea patriei, din iubirea pentru patrie şi din respect pentru dreptate.

1170. Legea este însăşi patria, poruncind fiecăruia din noi, în numele său, să respecte viața, bunurile, libertatea, conştiința şi credința fiecăruia, ca şi a obştei în general.

Ch. J. Leveque

1171 .Legea morală loveşte, când e lovită.

Mahabharata

1172.Cine respectă legea rar face rău.

Moise

1173.Scopul legii este de a înfăptui în societate, cel puțin în parte, ordinea morală.

Montesquieu

1174. De n-ar fi hoții, n-ar fi nici puşcării.

A. Pann

1175. Cel ce nu ia seama la legi primeşte osânda.

Ptahhotep

1176. Cuvântul **justiție** e cel mai frumos cuvânt din limbajul oamenilor şi e vai de ei când ajung să nu-1 mai înțeleagă.

Renard

1177. Mai bine puțin, cu dreptate, decât mari venituri, cu strâmbătate.

1178. Cel ce păzeşte legea, este un fiu priceput, dar cel ce umblă cu cei desfrânați face ruşine tatălui său.

1179. Dacâ cineva îşi întoarce urcchca ca să n-asculte legea, chiar şi rugăciunea lui este o scârbă.

llSO.Un împărat întăreşte țara prin dreptate, dar cine ia mită, o nimiceşte.

Cînd nu este nici o descoperire dumnezeiască, poporul este fără frâu; dar ferice de poporul care păzeşte legea!

Solomon

1181.Acela ce nu respectă legea, nu-şi iubeşte nici patria.

1182. Nici o colectivitate umană nu poate supraviețui nici o singură zi fără legi.

Voltaire